

***ЛОКАЛНИ ПЛАН
УПРАВЉАЊА
ОТПАДОМ ОПШТИНЕ
МАЛО ЦРНИЋЕ***

ЗА ПЕРИОД 2010 - 2020. године

1.	УВОД	
1.1.	Циљеви израде Локалног плана управљања отпадом	
1.2.	Посебни циљеви у управљању отпадом	
1.3.	Разлог за израду Плана	
2.	ПРАВНИ ОКВИР У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ	
2.1.	Постојећи прописи у управљању отпадом	
2.2.	Одговорности Локалне самоуправе у управљању отпадом	
3.	ОПШТИНА МАЛО ЦРНИЋЕ	
3.1.	Положај општине Мало Црниће	
4.	УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ У ОПШТИНИ МАЛО ЦРНИЋЕ – садашње стање	
4.1.	Институционални оквир	
4.2.	Типови, количине, састав отпада	
4.3.	Сакупљање и транспорт отпада	
4.4.	Одлагање отпада	
5.	ВРСТЕ ОТПАДА	
5.1.	Индустријски отпад	
5.2.	Неопасан отпад	
5.3.	Опасан отпад	
6.	ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА	
6.1.	Амбалажа и амбалажни отпад	
6.2.	Батерије и акумулатори који садрже опасне материје	
6.3.	Отпадне гуме	
6.4.	Ислужена возила	
6.5.	Отпадна уља	
6.6.	Отпад од електричне и електронске опреме	
6.7.	Отпадне флуоресцентне цеве које садрже живу	
6.8.	Отпад контаминиран дуготрајним органским загађујућим супстанцама (ПОПс отпад)	
6.9.	Медицински отпад	
6.10.	Отпад животињског порекла	
6.11.	Пољопривредни отпад	
6.12.	Муљ из уређаја за пречишћавање комуналних отпадних вода	
6.13.	Отпад из експлоатације минералних сировина и отпад од енергетике	
6.14.	Грађевински отпад и отпад од рушења	
6.15.	Отпад који садржи азбест	
6.16.	Отпад из индустрије титан диоксида	
7.	СИСТЕМ РАЗДВАЈАЊА И РЕЦИКЛАЖА ОТПАДА	
8.	УТИЦАЈ ОТПАДА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	
9.	СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ	
10.	РАЗВИЈАЊЕ ЈАВНЕ СВЕСТИ И ИНФОРМИСАЊЕ ЈАВНОСТИ	
11.	АКЦИОНИ ПЛАН	
12.	ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН	
13.	ОБАВЕЗЕ	
14.	ЗАКЉУЧАК	

УВОД

Ново законодавство у области управљања отпадом представља интегрисани приступ уређења ове проблематике на територији Републике Србије и успостављање одрживог система којим се обезбеђује смањење загађења животне средине, финансијска добит за локалну самоуправу, развој рециклажне индустрије, а самим тим и запошљавање локалног становништва.

Успостављање система управљања отпадом подразумева постизање пуне контроле над свим токовима отпада: од настајања, сепарирања, сакупљања, одвоза до коначног депоновања. Локални план управљања отпадом представља базни документ који обезбеђује услове за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу општине. План у наредној фази мора бити подржан већим бројем имплементацијских планова за прикупљање, транспорт, третман и одлагање контролисаног отпада. Такође, план разматра потребе за институционалним јачањем, развојем законодавства, едукацијом и развијањем јавне свести. Исто тако, утврђивање економских, односно финансијских механизма је неопходно за одржавање и побољшање управљања отпадом, и да би се осигурао систем за домаћа и инострана улагања у дугорочно одрживе активности. Имплементацијом основних принципа управљања отпадом датих у стратешком оквиру, тј. решавањем проблема отпада на месту настајања, принципу превенције, одвојеном сакупљању одвојених материјала, принципу неутрализације опасног отпада, решавања одлагања отпада и санације сметлишта, имплементирају се основни принципи ЕУ у области отпада и спречава даља опасност по животну средину и генерације које долазе.

На општинском нивоу лежи највећи део посла: од утврђивања сопствених потреба, рад на свеобухватности организованог сакупљања смећа у свим насељима, јачање сопствених капацитета, правног, организационог, кадровског оспособљавања до сталне едукације сопствених грађана, подизање јавне свести и јавности у раду пре, током и после успостављања осмишљеног управљања отпадом на нивоу општине. Општина Мало Црниће је изразито пољопривредно подручје. Насеља Општине углавном су аграрна, а главна привредна грана управо је пољопривреда, претежно ратарство. Од Локалног плана управљања отпадом очекује се заштита и очување пољопривредног земљишта решавањем постојећих еколошких проблема по питању загађивања земљишта, подземних и површинских вода и ваздуха, као и решавање питања неадекватног начина прикупљања и одлагања отпада.

На основу члана 13. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", број 36/09) Скупштина општине је дужна да донесе и усвоји Локални план управљања отпадом којим дефинише циљеве управљања отпадом на својој територији у складу са Стратегијом.

Локални план управљања отпадом припрема служба јединице локалне самоуправе надлежна за послове управљања отпадом у сарадњи са другим органима надлежним за послове привреде, финансија, заштите животне средине, урбанизма као и са представницима привредних друштава, односно предузећа, удружења,

стручних институција, невладиних и других организација које се баве заштитом животне средине укључујући и организације потрошача.

Локални план управљања отпадом доноси се за период од 10 година а поново се разматра сваких 5 година. План треба да буде усклађен са Националном Стратегијом и Регионалним планом.

Скупштина општине Мало Црњиће дана 08. 06. 2010. године донела је Одлуку о приступању изради Локалног плана управљања отпадом. На основу ове одлуке председник Општине Мало Црњиће образовао је радну групу за припрему Локалног плана управљања отпадом за територију општине Мало Црњиће, решењем број: 501-11/2010 од 27. 08. 2010. године. Решењем о образовању Радне групе именовани су чланови и одређене обавезе и задаци Радне групе.

У Радну групу именовани су:

1. Јелица Мрдак, шеф Одсека за урбанизам, пољопривреду и инспекцијске послове – председник;

1. Сандра Добросављевић, шеф Одсека за локалну пореску администрацију – заменик председника,
2. Драгиша Марјановић, представник комуналних делатности – члан;
3. Марија Каурин, представник службе за заштиту животне средине – члан;
4. Срђан Гатић, представник службе за урбанизам – члан;
5. др Божидар Ђорђевић, представник из области здравства – члан;
6. Оливера Несторовић, представник службе за заштиту животне средине – члан;
7. Горан Стокић, представник невладиног сектора – члан;
8. Мирољуб Стојићевић, представник предузећа које се бави заштитом животне средине – члан.

Координатор Радне групе: Душан Ивковић, начелник Општинске управе.

Задатак Радне групе је да на основу чињеничног стања на терену, расположиве документације и података у складу са Законом о управљању отпада (“Службени гласник РС”, број 36/09) припреми предлог Плана управљања отпадом за подручје општине Мало Црњиће за период од 2010-2020 године.

Према члану 9. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС“, број 36/09) ради управљања отпадом у Републици Србији доносе се следећи плански документи:

- 1) стратегија управљања отпадом (у даљем тексту Стратегија) национални планови за појединачне токове отпада
- 2) регионални план управљања отпадом
- 3) локални план управљања отпадом
- 4) план управљања отпадом у постројењу а које се издаје интегрисана дозвола
- 5) радни план постројења за управљање отпадом

Напомена:

1. Национална стратегија управљања отпадом за период 2010-2019.године донета је од стране Владе Републике Србије и објављена у "Службеном гласнику РС", број 29/2010 дана 02. 05. 2010. године.
2. Услови за Регионални план управљања отпадом постоје јер је потписан Споразум о формирању региона за управљање отпадом између Града Пожаревца и општина: Петровац на Млави, Жабари, Кучево, Жагубица, Голубац и Мало Црниће. Споразум је потписан у Петровцу на Млави дана 30. 06. 2010. године.
3. Локални план управљања отпадом односи се на територију општине Мало Црниће и сви услови за његову реализацију постоје.

Према Закону о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09), Закона о амбалажи и амбалажном отпаду („Службени гласник РС“, бр.36/09) и важећим законским актима

Отпад јесте свака материја или предмет садржан у листи категорија отпада (Q листа) који власник одбацује, намерава или мора да одбаци, у складу са законом;

Опасан отпад	Отпад који по свом пореклу, саставу или концентрацији животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних материја може проузроковати опасност по опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући и амбалажу у коју је опасан отпад био или јесте упакован.
Неопасан отпад	Отпад који нема карактеристике опасног отпада.
Инертни отпад	Отпад који није подложен било којим физичким, хемијским или биолошким променама; не раствара се, не сагорева или на други начин физички или хемијски реагује, није биолошки разградив или не утиче неповољно на друге материје са којима долази у контакт на начин који може да доведе до загађења животне средине или угрози здравље људи, укупно излуживање и садржај загађујућих материја који могу бити у дозвољеним границама, а посебно не смеју да угрожавају квалитет површинских и/или подземних вода.
Комунални отпад	Отпад из домаћинства (кућни отпад), као и други отпад који је због своје природе или

	састава сличан отпаду из домаћинства;
Комерцијални отпад	Отпад који настаје у предузећима, установама и другим институцијама које се у целини или делимично баве трговином, услугама, канцеларијским пословима, спортом, рекреацијом или забавом, осим отпада из домаћинства и индустријског отпада;
Биоразградиви отпад	Отпад који је погодан за анаеробну или аеробну разградњу, као што су храна и баштенски отпад и папир, и картон;
Амбалажни отпад	Јесте свака амбалажа или амбалажни материјал који не може да се искористи у првобитне сврхе, изузев остатака насталих у процесу производње; <i>комунални амбалажни отпад</i> јесте отпад од примарне и секундарне амбалаже који настаје као отпад у домаћинствима (кућни отпад) или у индустрији, занатским делатностима, услужним или другим делатностима (комерцијални отпад), а који је сличан отпаду из домаћинства у погледу његове територијалне целине, у складу са законом; природе или састава и сакупља се са одређене територијалне целине, у складу са законом; <i>амбалажни отпад који није комунални отпад</i> је отпад од примарне, секундарне или терцијарне амбалаже који настаје као отпад у процесу производње, малопродаји, услужним и другим делатностима који није сакупљен кроз систем сакупљања који организује јавно комунално предузеће, односно друго правно лице или предузетник (у даљем тексту комунално предузеће);

1.1 . Циљеви израде Локалног плана управљања отпадом

Дугорочни циљ израде Локалног плана управљања отпадом је решавање проблема у области заштите животне средине и побољшање квалитета живота становништва остварењем жељених услова животне средине и очувањем природе засноване на одрживом управљању животном средином.

План управљања отпадом:

- Одређује основну оријентацију управљања отпадом за наредни период, као резултат развоја економије и индустрије;
- Циљ Плана је рециклажа и искоришћење отпадака тј. очување еколошког капацитета средине;
- План одређује хијерархију могућих опција управљања отпадом;
- Идентификује одговорности за отпад;
- Успоставља циљеве управљања отпадом за краткорочни и дугорочни период;
- Одређује улогу и задатке појединим друштвеним факторима;
- Кључни кораци ка достизању одрживог развоја укључују: јачање постојећих мера; развој нових мера; повећану интеграцију интереса за животну средину; прихватање веће појединачне одговорности за животну средину; активније учешће јавности у процесима доношења одлука;

1.2. Посебни циљеви у управљању отпадом

Посебни циљеви у управљању отпадом су:

- Рационално коришћење сировина и енергије и употреба алтернативних горива из отпада;
- Смањење опасности од депонованог отпада за будуће генерације;
- Ангажовање домаћег знања и домаћих економских потенцијала у успостављању система управљања отпадом;
- Имплементација ефикасније административне и професионалне организације;
- Осигурање стабилних финансијских ресурса и подстицајних механизма за инвестирање и спровођење активности према принципима загађивач плаћа и/или корисник плаћа;
- Имплементација информационог система који покрива све токове, количине и локације отпада, постројења за третман, прераду и искоришћење материјала из отпада и постројења за одлагање отпада;
- Повећање броја становника обухваћених системом сакупљања комуналног отпада;
- Успостављање стандарда за третман отпада;
- Смањење, поново коришћење, рециклажа и регенерација отпада;

- Смањење опасности од отпада, применом најбољих расположивих техника и супституцијом хемикалија који представљају ризик по животну средину и здравље људи;
- Развијање јавне свести на свим нивоима друштва у односу на проблематику отпада; Одрживо управљање отпадом;

1.3. Разлог за израду Плана

План за управљање отпадом превасходно третира кућни отпад, но Планом се такође обрађује и опасан отпад.

На овом степену економског развоја у малим општинама као што је наша, није могуће развити потпуни интегрални систем управљања отпадом како је предложено Националном стратегијом за управљање отпадом, али без обзира на наведено, могуће је укључити читав низ мера ради побољшања система управљања отпадом у општини. Закон о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр.36/09) прописује обавезу локалних самоуправа да донесу Локални план управљања отпадом, а такође препознато је да постоји потреба за успостављањем интегралног система управљања у сакупљању и коришћењу поузданих података о стању отпада како би се решили многи захтеви успостављања система управљања отпадом. Важан елемент у изради Плана је укључивање свих заинтересованих учесника (локална власт, јавност, мала и средња предузећа и индустрије, приватни рециклери) у различитим фазама процеса.

План управљања отпадом ће успоставити шире сагледавање управљања отпадом у целој општини. План не треба посматрати изоловано, већ као део неопходних планова који доприносе подизању свести становништва, одрживом развоју општине и економском напретку.

План игра кључну улогу у интегрисању инвестиционих програма и других планова, стратегија и иницијатива локалне и централне власти.

План управљања отпадом може да буде од помоћи приликом подношења захтева за добијање средстава за пројекте из области управљања отпадом. Донаторске организације и агенције увек дају предност захтевима за кредите и донације (рецимо за набавку опреме, затварање сметлишта и сл.) оних општина које имају успешно дефинисане и израђене планове управљања отпадом.

План пружа потребне смернице и информације које ће олакшати процес одлучивања у области управљања отпадом. План ће такође помоћи општини да побољша управљање отпадом успостављањем система превенције настајања отпада, поновног коришћења материјала, рециклаже, сакупљања опасног кућног отпада и сл.

2. Правни оквир у управљању отпадом

Током маја 2009. године усвојен је „зелени пакет“ - 16 закона из области заштите животне средине у складу са директивом ЕУ.

Циљ пакета закона је заштита свих сегмената животне средине (ваздух, вода, земљиште и отпад), свега оног што на било који начин угрожава животну средину, здравље људи, животиња и биљака.

Нова еколошка политика обухвата 3 сегмента:

- промењено место и значај проблематике животне средине
- ново схватање стандарда животне средине у склопу
- интеграционих процеса нови однос сектора привреде и сектора заштите животне средине

Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр.135/04 и 36/09) обезбеђује се потпуније остварење превенције и предострожности, начела очувања природних вредности, начела одрживог развоја, начела „загађивач и корисник плаћа“ прописивање мера за безбеднији рад индустријских објеката, увођење подстицајних мера, али и одговарајућих санкција.

Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр.36/09) представља интегрални приступ уређењу проблематике и успостављање одрживог система којим се обезбеђује:

- Разграничење надлежности републичке, покрајинске и локалне са већим овлашћењима и надлежностима локалних самоуправа
- Регионални приступ у управљању отпадом
- Предострожност
- Принцип „загађивач плаћа“
- Развој рециклажне индустрије
- Реструктурирање и трансформација сектора услуга
- Одговорност произвођача и увозника
- Укључивање приватног сектора

Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Службени гласник РС“, бр.36/09) уређује: амбалажу која се ставља у промет, амбалажни отпад (комунални и индустријски), слободан пласман на тржишту, увођење добровољног споразума (између државне управе и привредних субјеката), увођење депозитног система за амбалажу која се користи за паковање хемикалија.

- **Политика управљања отпадом у ЕУ** је заснована на Стратегији управљања отпадом и уграђена је у основне Директиве ЕУ о отпаду: Оквирну директиву (Директиве 75/442/ЕЕЦ), Директиву о опасном отпаду (Директиве 91/689/ЕЕЦ), као и у Уредбу о транспорту отпада (Council regulation 259/93/ЕЕЦ).

- Национални циљеви у управљању амбалажом и амбалажним отпадом утврђени су:

- Националним планом смањења амбалажног отпада за период од 2010-2014.
- Национална стратегија управљања отпадом - са програмом приближавања Европској унији донета је од стране Владе Републике Србије, објављена 02. 05. 2010. године у "Службеном гласнику РС", број 29/2010. Она представља базни документ којим се обезбеђују услови за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу Републике.
- Процес придруживања Европској унији и хармонизација домаћег и европског законодавства у области отпада обухватили су и основне принципе који се примењују у циљу побољшања система управљања отпадом на простору наше земље:

смањење количина насталог отпада;
превенцију настајања отпада;
решавање проблема отпада на месту настанка;
принцип сепарације отпада;
принцип рециклаже што веће количине отпада;
принцип рационалног коришћења постојећих капацитета за прераду отпада;
принцип рационалне изградње постројења за третман;
принцип мониторинга загађења у циљу очувања квалитета животне средине.

Систем управљања отпадом у Републици Србији чини велики број прописа који непосредно или посредно уређују област управљања отпадом. Овим прописима за управљање отпадом парцијално се уређују (зависно од врсте и својстава отпада) и прописују мере заштите животне средине од штетног дејства отпада и опасног отпада.

2.1. Постојећи прописи у управљању отпадом

Прописи Републике Србије

1. Закон о заштити животне средине ("Сл. гл. Републике Србије", број 135/04 и 36/09, 72/09)
2. Закон о управљању отпадом ("Службени гласник Републике Србије", број 36/09)
3. Закон о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник Републике Србије", број 135/04 и 36/09)
4. Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 72/09 и 81/09 - исправка)
5. Закон о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07)
6. Закон о комуналним делатностима ("Службени гласник Републике Србије", број 16/97 и 42/98)

7. Закон о водама ("Службени гласник Републике Србије", број 30/2010)
8. Закон о амбалажи и амбалажном отпаду ("Службени гласник Републике Србије", број 36/09)
9. Закон о хемикалијама ("Службени гласник Републике Србије", број 36/09)
10. Закон о биоцидним производима ("Службени гласник Републике Србије", број 36/09)
11. Правилник о критеријумима за одређивање локације и уређења депонија отпадних материја ("Службени гласник Републике Србије", број 54/92)
12. Правилник о начину поступања са отпаcima који имају својства опасних материја ("Службени гласник Републике Србије", број 12/95)
13. Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Сл. гл. Републике Србије", број 84/05);
14. Правилник о условима и начину разврставања, паковања и чувања секундарних сировина ("Службени гласник Републике Србије", број 55/01)
15. Уредба о превозу опасних материја у друмском и железничком саобраћају ("Службени гласник РС", бр. 53/02)

НАПОМЕНА: Стратегију управљања отпадом Републике Србије за период 2010-2019 године донела је Влада Републике Србије дана 02.05.2010. године. Стратегија је објављена у Службеном гласнику РС, бр.29/10.

- извод из Стратегије управљања отпадом Републике Србије за период 2010-2019. године -

Tabela 8.1. Planirana mreža regionalnih centara za upravljanje komunalnim otpadom

	Lokalna samouprava koja je nosilac aktivnosti izgradnje regionalnog centra za upravljanje komunalnim otpadom	Ostale opštine koje čine Regionalni centar za upravljanje otpadom	Broj stanovnika (2002)	Količina otpada, t/god. (2009)
1.	Sombor	Apatin, Kula, Odžaci, Bač	230.252	59.914
2.	Subotica	Bačka Topola, Kanjiža, Mali Idoš, Senta, Novi Kneževac, Čoka	266.193	86.749
3.	Novi Sad	Bačka Palanka, Bački	510.522	192.226

		Petrovac, Beočin, Žabalj, Vrbas, Srbobran, Temerin		
4.	Kikinda Novi Bečeј	Ada, Žitište, Nova Crnja, Bečeј	200.843	46.826
5.	Pančevo	Opovo	138.178	54.927
6.	Vršac	Bela Crkva, Alibunar, Plandište	111.067	33.771
7.	Zrenjanin	Sečanj, Kovačica, Titel	193.368	67.512
8.	Indija	Irig, Ruma, Sremski Karlovci, Pećinci, Stara Pazova	211.026	74.305
9.	Sremska Mitrovica	Šabac, Šid, Mali Zvornik, Loznica, Bogatić, Krupanj	397.249	85.036
10.	Beograd	Voždovac, Vračar, Grocka, Zvezdara, Zemun, Mladenovac, Novi Beograd, Palilula, Rakovica, Savski venac, Sopot, Stari grad, Surčin, Čukarica	1421.997	796.318
11.	Valjevo	Ub, Osečina, Lajkovac, Mionica, LJig, Koceljeva, Vladimirci, Barajevo, Lazarevac, Obrenovac	382.340	88.075
12.	Smederevo	Požarevac, Kovin, Veliko Gradište, Golubac	250.772	63.660
13.	Petrovac	Malo Crniće, Žabari, Kučevo, Žagubica	90.979	9.300
14.	Lapovo	Velika Plana, Smederevska Palanka, Rača, Despotovac, Batočina, Svilajnac	179.013	37.700
15.	Kragujevac	Arandjelovac, Topola, Gornji Milanovac, Knić	319.188	86.653
16.	Jagodina	Paraćin, Čuprija	160.087	44.117
17.	Užice	Bajina Bašta, Požega, Arilje, Ivanjica, Čajetina, Kosjerić,	378.668	91.516

		Čačak, Lučani, Ljubovija		
18.	Nova Varoš	Priboj, Prijepolje, Sjenica	116.189	19.452
19.	Zaječar	Bor, Negotin, Majdanpek, Kladovo, Knjaževac, Boljevac, Sokobanja	271.465	31.819
20.	Pirot	Dimitrovgrad, Bela Palanka, Babušnica	100.133	21.617
21.	Kraljevo	Vrnjačka Banja, Novi Pazar, Raška, Tutin	296.761	57.077
22.	Kruševac	Trstenik, Varvarin, Rekovac, Čičevac, Brus, Aleksandrovac	263.740	54.595
23.	Niš	Gadžin Han, Svrlijig, Ražanj, Doljevac, Aleksinac, Merošina	363.851	91.374
24.	Prokuplje	Žitorađa, Kuršumlija, Blace	98.250	18.044
25.	Vranje	Preševo, Bujanovac, Trgovište, Vladičin Han, Surdulica, Bosilegrad	229.596	49.968
26.	Leskovac	Lebane, Bojnik, Medveđa, Vlasotince, Crna Trava	234.018	55.889

Napomena: Lokalna samouprava koja je nosilac aktivnosti izgradnje regionalnog centra ne podrazumeva da je to i opština/grad na čijoj teritoriji će se graditi regionalni centar za upravljanje komunalnim otpadom.

Tabela 8.2.

Mreža centralnih mesta za tretman infektivnog medicinskog otpada za teritoriju regiona

	Centralno mesto za tretman infektivnog medicinskog otpada za teritoriju regiona		Lokalno mesto za tretman infektivnog medicinskog otpada za teritoriju regiona	Količina opasnog medicin. otpada, t/god.
1.	Opšta bolnica Subotica	1.	Klinički centar Vojvodine, Novi Sad	1.099
2.	Opšta bolnica Sombor	2.	Institut za plućne bolesti Vojvodine, Sremska Kamenica	
3.	Institut za javno zdravlje Vojvodine, Novi Sad			
4.	Opšta bolnica Zrenjanin	3.	Opšta bolnica Kikinda	1273
5.	Opšta bolnica Senta	4.	Opšta bolnica Vršac	
6.	Opšta bolnica Pančevo	5.	Specijalna bolnica za plućne bolesti Bela Crkva	
7.	Opšta bolnica Sremska Mitrovica			227
8.	Dom zdravlja Voždovac	6.	Kliničko-bolnički centar „Bežanijska kosa”	2.607
9.	Klinički centar Srbije	7.	Kliničko-bolnički centar „Dr Dragiša Mišović - Dedinje”	
10.	Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut”	8.	Kliničko-bolnički centar „Zvezdara”	
		9.	Kliničko-bolnički centar „Zemun”	
		10.	Institut za zdravstvenu zaštitu majke i deteta Srbije „Dr Vukan Čupić”	
		11.	Institut za	

			kardiovaskularne bolesti „Dedinje”	
		12.	Klinika za rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović”	
		13.	Institut za ortopedsko-hirurške bolesti „Banjica”	
		14.	Specijalna bolnica za interne bolesti Mladenovac	
11.	Opšta bolnica Šabac	15.	Zdravstveni centar Loznica	518
12.	Zdravstveni centar Valjevo			
13.	Zdravstveni centar Smederevo	16.	Opšta bolnica „Stefan Visoki” Smederevska Palanka	350
14.	Zdravstveni centar Požarevac	17.	Zdravstveni centar Petrovac	
15.	Dom zdravlja Kragujevac	18.	Zdravstveni centar Arandelovac	794
16.	Klinički centar Kragujevac	19.	Zdravstveni centar Paraćin	
17.	Opšta bolnica Jagodina	20.	Opšta bolnica Čuprija	
18.	Zdravstveni centar Čačak	21.	Opšta bolnica Gornji Milanovac	
19.	Opšta bolnica Prijepolje	22.	Zdravstveni centar Užice	327
20.	Zdravstveni centar Bor	23.	Zdravstveni centar Kladovo	544
21.	Zdravstveni centar Zaječar	24.	Zdravstveni centar Negotin	
22.	Zdravstveni centar Pirot	25.	Zdravstveni centar Knjaževac	
		26.	Specijalna bolnica za plućne bolesti „Ozren”, Sokobanja	
23.	Zdravstveni centar Kraljevo	27.	Zdravstveni centar Novi Pazar	583
24.	Zdravstveni centar Kruševac			

25.	Dom zdravlja Niš			830
26.	Klinički centar Niš			
27.	Zdravstveni centar Prokuplje			
28.	Opšta bolnica Leskovac			438
29.	Zdravstveni centar Vranje			
	UKUPNO	9.560		

Izvor: Nacionalni vodič za bezbedno upravljanje medicinskim otpadom, Ministarstvo zdravlja, 2009.

3. Општина Мало Црниће

3.1. Положај општине Мало Црниће

Општина Мало Црниће се налази у североисточном делу централне Србије. Географски положај Општине одређен је координатама 44°33' северне географске ширине и 21°17' источне географске дужине. Припада Браничевском округу и се граничи са пет општина. То су општине Пожаревац, Велико Градиште, Кучево, Петровац на Млави и Жабари.

Општина Мало Црниће према броју становника и површини на којој се простире спада у ред мањих општина Браничевског округа, са средњом густином насељености од 50 ст/км².

Централни део територије обухвата плодна и широка долина средњег и горњег тока Млаве, која се лагано шири у стишку равницу. Само по ободима налазе се питома брда, последњи обронци Хомољских планина. Карактеристике рељефа су од 89 m до 350 m надморске висине.

Планским документом је обухваћено административно подручје општине Мало Црниће, чија је величина око 269 km² (односно 27.074,56 ha према извештају РГЗ о површинама катастарских општина на територији општине) а на којима према последњем попису борави 13.853, а по општинској статистици живи 18.783 становника у следећих 19 насеља: Аљудово, Батуша, Божевац, Велико Село, Велико Црниће, Врбница, Забрега, Калиште, Кобиље,

Крављи До, Кула, Мало Градиште, Мало Црниће, Салаковац, Смољинац, Топоница, Црљенац, Шапине и Шљивовац.

Геоморфолошке карактеристике

У оквиру општине Мало Црниће територија се може поделити на три геоморфолошке целине и то: греда Сопот, дно долине Млаве и Стиг.

Греда

Греда Сопот представља развође између Велике Мораве и Млаве, усмерена је у правцу југ север у ком правцу се и сужава око 15,0 km (на крајњем југу према Свилајнцу и Породину), на око 6,0 km у зони општине Мало Црниће до на око 250 km у зони Костолца, одакле се сужава у виду клина и завршава се у зони Старог Костолца изнад некадашњег рукавца Дунава. Услови за насељавање и развој пољопривредне производње су повољни на највишим заравњеним, деловима греде Сопот или у њеном подножју на прелазу ка дну долине Млаве (Врбница, Велико Село) или њених (повремених) притока (Топоница, Крављи До). Остали терени се одликују већим нагибом долињских страна и мањом стабилношћу за изградњу објеката.

Долина

Дно долине Млаве, у дужини од око 13,5 km и са ширином од 2,0 - 3,0 km, раздваја више делове територије општине Мало Црниће према В. Морави и Пеку. Ово је равничарски простор који је испресецан коритима Млаве и њених отока и представљен је инундационом равни (поплавна површина) и нешто вишим терасним површинама. Саставни део ове просторне целине је и дно долине Витовнице до насеља Кула.

Инундациона (поплавна) површина, као најнижи и поплавама угрожени простор, није погодна за насељавање нити за интензивнију пољопривредну производњу и то све док се применом одређених заштитних и мелиоративних мера ова површина не припреми за то.

Виши терасни терени су по својим геоморфолошким и хидролошким карактеристикама погодни за насељавање и интензивнију пољопривредну производњу.

У оквиру ових других простора су лоцирана насеља Калиште, Батуша, Мало Црниће, Велико Црниће и Салаковац.

Стиг

Трећу просторну целину представља Стиг; ово је гео-морфолошка целина која заузима око 60% укупне површине општине Мало Црниће, постепено се издиже (благи нагиби терена) од око 100 m до 277 m (на развођу према Пеку), укупне је дужине (север-југ) око 15 km и ширине око 12 km. изграђена је од лесних заравњених и неогених материјала у којима су усечене плитке долине периодичних токова усмерених ка Млави и Витовници.

Овом делу, због својих сличних висинских карактеристика, припада и јужни део територије општине који се разликује од зоне Стига по стрмијим падинама и пошумљености (геолошку подлогу чине кристаласти шкриљци).

Зона Стига се може третирати као зона која је врло погодна за насељавање становништва и развој пољопривредне производње. При томе, насеља Смољинац Шапине, Забрега, Мало Градиште, Божевац и Кобиље се налазе на заравњеним деловима Стига у изворишним деловима токова који се спуштају ка Млави, Витовници и Пеку те су услови за водоснабдевање становништва овде нешто погоднији него на околним, изразито лесним површинама. У јужном делу општине насеља Аљудово и Кула су поред реке Витовнице, а Црљенац поред (притока Витовнице).

Нагиби

За утврђивање потпуније слике о геоморфолошким карактеристикама општине Мало Црњиће у документацији су картирани и подаци о структури површина према нагибу терена.

Од укупне површине општине Мало Црњиће равни терени чији нагиб не прелази 0,5% заузимају око 16,8% или око 4521 хектар. Ови терени се налазе, пре свега, у оквиру дна долине Млаве и Витовнице. Мање површине се налазе и у оквиру зоне Стига

(између Смољинца и Шапина, с једне стране, и Салаковца и Великог Црњића, с друге стране, као и непосредно иза пута источно од М.Црњића и Батуше). За разлику од равних терена поред Млаве и Витовнице који су под утицајем подземних и

површинских вода ових водотокова равни терени у зони Стига су ван утицаја поменутих река, стабилни су и због тога веома повољни за пољопривредну производњу и друге намене.

Терени са нагибом од 0,5-10,0% заузимају око 59,4% терена од укупне површине општине или око 15.964 хектара, Ово су терени који се највећим делом налазе у зони Стига, а мањим делом и у оквиру греде Сопот.

Својим нагибом, инжењерско-геолошким карактеристикама и педолошким својствима ови терени се сматрају изузетно погодним за пољопривредну производњу, као и за све друге намене укључујући и развој насеља, развој мреже саобраћајница итд. Ово је део плодног Стига чији се јужни део налази у оквиру општине Мало Црњиће, а северни у оквиру општина Пожаревац и Велико Градиште.

Укупно, дакле, око 76,2% територије општине Мало Црњиће или око 20.485 хектара, су терени са нагибом до 1030% што је својеврсни потенцијал и са становишта пољопривредне производње (пре свега) , а и са становишта изградње насеља и инфраструктуре. При томе, равни терени поред Млаве и Витовнице (до 0,5% нагиба) су потенцијал који ће дати знатно веће економске ефекте након потпуне заштите земљишта од плављења, уређења корита и комплетне изградње мелиорационих система.

Следећу категорију терена чине они са нагибом између 10,0% и 20,0%, који се налазе највећим делом на долинским странама водотокова виших делова Стига,

греде Сопот и слива Витановице. Ови терени заузимају око 16,8% укупне територије општине или око 4520 хектара. И ови терени се могу третирати као погодни, а са одређеним мерама припреме и за изградњу објеката. На овим теренима су лоцирана насеља Забрега и Шљивовац, као и делови насеља Мало Градиште, Божевац, Кула, Врбница, Топоница, Крављи До и Велико Село.

С обзиром на удео најстрмијих терена (преко 20,0% , који износи око 7,0% или око 1871 хектар), као и на њихове геоморфолошке, инжењерско-геолошке и педолошке карактеристике може се констатовати да и у оквиру ове, претежно равничарске (и равничарско-брежуљкасте општине постоје терени који су, а то у будуће треба и да остану, намењени шумским врстама. При томе ове површине треба третирати као производне и као заштитне у смислу заштите од ерозије земљишта, одржавања одређене влажности ваздуха и земљишта итд. Осим тога, ово су површине које у оквиру општине Мало Црниће пружају и најповољније услове за рекреацију становништва и развој туризма.

Педолошке карактеристике

На основу информација о геолошким, хидролошким и климатским карактеристикама може се добити и одређена слика стања педолошког покривача педолошке подлоге.

Територија општине Мало Црниће се одликује постојањем врло квалитетних земљишта.

Најквалитетнија земљишта спадају у групу чернозема. Ова земљишта заузимају средишњи део територије општине Мало Црниће и то територију која се налази у оквиру атара насеља Смољинац, Шапине, Салаковац, Велико Црниће, Мало Црниће, Божевац, Батуша, Калиште, Црљенац и Кула.

Гајњаче су земљишта која заузимају источни, јужноисточни, јужни и крајњи западни део територије општине. И ова земљишта се налазе на вишим, оцедитијим и делимично, од леса изграђених терена.

Мање плодна земљишта у постојећем стању, а врло плодна у фази после изведених заштитних (насипи, рекулација корита река) и мелиоративних мера (одводњавање и наводњавање), су земљишта дуж дна долине реке Млаве и Витовнице. Овде се, поред алувијалних смоница, јављају и алувијуми, црница, делувијум и делувијум у оподзољавању.

Са оваквим педолошким карактеристикама територија општине Мало Црниће спада у ред најплоднијих пољопривредних простора у оквиру Подунавског региона и Србије у целини.

Подаци о становништву

Територију општине према новој пописној методологији насељава 13853 становника (према попису из 2002. године) који живе у 4041 домаћинству, у оквиру 19 насеља.

Табела бр.2: Упоредни преглед броја становника за период 1948-2002. година

Назив насеља	Број становника								
	по методологији ранијих пописа							По методологији пописа 2002.	
	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	1991	2002
Мало Црниће	24408	24808	24347	23169	21953	19940	18783	16103	13853
Аљудово	295	291	291	297	271	257	228	210	159
Батуша	889	935	1001	898	836	781	720	694	606
Божевац	3309	3329	3121	2935	2739	2480	2206	2130	1788
Велико Село	1249	1195	1153	955	812	694	587	605	493
Велико Црниће	988	1036	1057	1020	1030	926	971	719	611
Врбница	996	997	946	911	853	779	741	602	462
Забрега	404	399	426	417	417	387	390	272	247
Калиште	830	836	854	809	761	647	568	543	478
Кобиле	1721	1741	1714	1721	1629	1547	1466	1196	930
Крављи До	543	580	557	532	492	428	416	371	355
Кула	1333	1333	1230	1119	1007	908	876	779	699
Мало Градиште	701	716	717	737	703	647	605	447	377
Мало Црниће	1258	1354	1412	1307	1225	1113	1062	939	882
Салаковац	920	940	1006	1063	1094	1000	1069	803	768
Смољинац	3108	3219	3110	3043	2955	2753	2649	2170	1873
Топоница	1938	2005	1946	1741	1614	1374	1303	1112	969
Црљенац	1881	1836	1804	1721	1571	1373	1219	1112	969
Шапине	1759	1788	1742	1695	1693	1632	1532	1232	1064
Шљивовац	286	278	260	248	251	214	175	167	123

Извор: РГЗ – Пописи становништва, домаћинства и станова за 2002. годину

Истраживањем се дошло до података о дневним миграцијама становништва, које су битан фактор за планирање организације мреже насеља. Насеље Мало Црниће је општински и административни центар и тиме исходиште задовољења одређеног броја потреба становника, превасходно административних и донекле услужних из домена трговине. Мрежа установа социјалног старања је распоређена равномерно у насељима која представљају секундарне центре Смољинац и Божевац, и локални центар Топоница. Ка Смољинцу гравитира становништво Малог Градишта и Шапина, и наравно самог Смољинца, ка Божевцу становништво Забрега, Аљудова и Кобиле, ка Топоници гравитирају људи из насеља Велико Село, Шљивовац, Крављи до и Врбница. Насеље Црљенац је некада по значају такође било у рангу секундарног центра али је временом опадањем становништва изгубило и неке

функције. Дакле иако је насељу Кула ово најближи центар, у њему се задовољавају само најосновније социјалне потребе становника, а за већину осталих се одлази у Мало Црниће и даље

ка регионалним центрима Пожаревцу и Петровцу на Млави. У том смислу Регионални пут (државни пут II реда) Пожаревац-Петровац на Млави има велики значај за Општину и представља њену осовину.

Привредне делатности

Подручје Општине Мало Црниће располаже значајним природним потенцијалима који обезбеђују основне претпоставке за бржи развој и повећање економске снаге општине.

Према анализи укупног амбијента и структуре привреде општине долази се до чињенице да је општина Мало Црниће општина са недовољно развијеном привредом. Општина Мало Црниће у 2000. години бележи национални доходак од 20.886 динара што представља само 57,85% републичког просека у тој години. У наредних пет година успела је да повећа национални доходак чак 169% (са 20.886 на 56.263 динара), али у односу на републички просек у тој години процентуално бележи пад. У 2005. години национални доходак општине Мало Црниће износи 45,57% републичког просека.

У оквиру привредних делатности општина Мало Црниће има недовољно развијену пољопривредну производњу.

Обрадиво пољопривредно земљиште заузима 84,6% укупне територије општине. Тај проценат је далеко већи од процента Републике (65,9%) и Браничевског округа (62,5%). Природни услови за развој пољопривреде су евидентни, поред велике површине плодног пољопривредног земљишта, ту је и незагађена средина као одличан предуслов за производњу здраве хране. Општина Мало Црниће је изразито аграрно подручје где се преко 90% становништва бави пољопривредном производњом на нивоу индивидуалних пољопривредних произвођача, који углавном производе за сопствене потребе, што говори о непостојању организоване пољопривредне производње и немогућности коришћења свих расположивих потенцијала обрадиве земље.

На територији општине Мало Црниће број регистрованих предузетника по правном положају се не разликује у односу на Браничевски округ, највише је независних предузетника, у погледу власничког положаја највише је самосталних радњи.

Број регистрованих фирми у општини Мало Црниће смањен је у 2006. години у односу на 2000 са 265 на 197. Интересантан је податак да је број регистрованих фирми бележио константан раст све до 2006, у 2005. години је износио 292. Број регистрованих фирми по секторима одговара броју запослених по секторима, највећи проценат је у сектору трговине.

Највећи број привредних субјеката бави се трговином и другим услугама, а у области производње заступљена је производња алуминијске столарије, производња бетонске галантерије, производња бројлера-живинарске фарме и

производња млинских производа. Општина Мало Црниће поред неразвијеног сектора малих и средњих предузећа има и најнижи ниво инвестиција по становнику.

Што се тиче учешћа привредних сектора у стварању националног дохотка у Браничевском округу за период 2002-2005, највеће је учешће пољопривреде иако то учешће бележи пад са 42,51 у 2002.години на 36,54 у 2005 години. Лоше стање у пољопривреди последњих година и све већи тренд миграције становништва из села у град неки су од разлога за пад учешћа пољопривреде у националном дохотку, али ако посматрамо Браничевски округ у односу на територију Србије закључујемо да смо ми и даље пољопривредни регион и да је слабо учешће индустрије у стварању националног дохотка Браничевског округа у односу на учешће у републици Србији показатељ које секторе треба ојачати у наредном периоду.

4. Постојећа пракса у управљању отпадом у општини Мало Црниће - садашње стање -

Организовано изношење комуналног отпада у општини Мало Црниће врши се од 2005. године. До 2005. године отпад се депоновао на тај начин што је свако село имало своју "депонију" смештену углавном поред пута. Због немогућности организовања комуналне службе проблем скупљања и одлагања смећа био је врло изражен. Послови обављања комуналне делатности – одржавање чистоће и одржавање депоније на територији општине Мало Црниће поверени су предузећу DOO TROJON & FISCHER ЕКО, мешовито српско-немачко услужном и прометном предузећу које пружа услуге сакупљања и одлагања чврстог комуналног отпада.

4.1. Институционални оквир

Организација Општинске управе

Одлуком о Општинској управи општине Мало Црниће ("Службени гласник општине Мало Црниће", број 15/2008) образоване су унутрашње организационе јединице за вршење сродних, управних, стручних и других послова. Унутрашње организационе јединице су: одсеци, службе и стручне службе.

У Општинској управи образоване су следеће организационе јединице:

1. Одсек за општу управу, јавне службе и скупштинске послове;
2. Одсек за урбанизам, пољопривреду и инспекцијске послове;
3. Одсек за буџет и трезор;
4. Одсек за локалну пореску администрацију.

Одговорност за управљање отпадом у општини Мало Црниће

Законом о локалној самоуправи и Законом о комуналним делатностима општинама је поверено обезбеђивање услова за обављање комуналних делатности и уређења начина организовања послова у вршењу комуналних делатности. Општина Мало Црниће на територији своје општине основала је Јавно комунално предузеће "Чистоћа-Мало Црниће".

Послови обављања комуналне делатности – одржавање чистоће и одржавање депоније на територији општине Мало Црниће поверени су предузећу DOO TROJON & FISCHER ЕКО, мешовито српско-немачко услужном и прометном предузећу које пружа услуге сакупљања и одлагања чврстог комуналног отпада. Предузеће је у Републици Србији основано 2004. године. Поред рада на територији општине Мало Црниће ова компанија обавља комуналну делатност и на територијама општина Жабари и Жагубица, као и у

насељу Раброво на територији општине Кучево. Све радне јединице послују као независне целине које су обједињене заједничким службама као што су централно рачуноводство и служба одржавања возила и депоније.

Општина Мало Црниће најпре је на основу Закона о комуналним делатностима донела Одлуку о условима и начину поверавања обављања комуналних делатности на територији општине Мало Црниће ("Службени гласник општине Мало Црниће", број 8/2004). Децембра 2004. године расписан је јавни конкурс за прикупљање писмених понуда за поверавање обављања комуналних делатности – одржававање чистоће и депонија у насељима на територији општине Мало Црниће. Након спроведеног поступка избора најповољније понуде, Скупштина општине Мало Црниће је на седници одржаној 01. марта 2005. године донела Одлуку о поверавању послова комуналне делатности – одржававање чистоће и одржавања депонија у насељима на територији општине Мало Црниће – предузећу DOO TROJON & FISCHER ЕКО са седиштем у Стамници на територији општине Петровац на Млави. Ови послови поверени су наведеном предузећу на временски период од 25 година. Уговор је закључен дана 17. 03. 2005. године. У систем организованог прикупљања комуналног отпада укључено је 18 месних заједница са територије наше општине, а у току су и преговори са руководством Месне заједнице Шљивовац, ради увођења организованог сакупљања комуналног отпада и у овом насељу.

Идентификациони подаци DOO TROJON & FISCHER ЕКО

Назив фирме: DOO TROJON & FISCHER ЕКО

Матични број: 17359843

ПИБ: 101585057

Шифра делатности: 3811 (нова шифра) – сакупљање отпада који није опасан

Регистрација и опис делатности: DOO TROJON & FISCHER ЕКО Стамница регистрован је 25. 08. 2004. године решењем Трговинског суда у Пожаревцу. Ово привредно друштво има активан статус и претежна његова делатност је: сакупљање отпада који није опасан.

Број запослених: 29 (у Пословној јединици у Малом Црнићу – 7).

4.2. Типови, количине, састав отпада

Укупан број корисника-домаћинстава обухваћених прикупљањем отпада на територији општине Мало Црниће је 2389, што процентуално у односу на укупан број домаћинстава износи 58,68%. Канте за одлагање смећа којима располажу домаћинства су величине од 120л. Поред канти за смеће од 120л (укупно 2187 корисника поседују канте наведене запремине), 165 корисника поседује канте запремине од 240л, на 31 локацију постављени су контејнери запремине од 1100л и на 6 локација налазе се контејнери запремине 5000л. Корисници већих контејнера су правна лица, месне заједнице, школе, Општина и 1 контејнер од 5000л постављен је на локацији излетишта "Заова". Стање канти и контејнера је задовољавајуће. Корисницима се расподељују месечно велике пластичне кесе за одлагање пластичне амбалаже и папира.

ПРЕГЛЕД БРОЈА КОРИСНИКА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ МАЛО ЦРНИЋЕ

НАСЕЉЕ	БРОЈ ДОМАЋИНСТАВА	БРОЈ КОРИСНИКА ПО ГОДИНАМА		
		2008	2009	2010
МАЛО ЦРНИЋЕ	285	205	250	253
САЛАКОВАЦ	233	136	149	169
МАЛО ГРАДИШТЕ	114	93	94	94
ЦРЉЕНАЦ	286	134	139	152
ШАПИНЕ	273	143	172	200
ЗАБРЕГА	64	46	47	49
СМОЉИНАЦ	500	161	213	235
БАТУША	175	62	73	77
КАЛИШТЕ	144	71	80	81
ВРБНИЦА	162	70	76	87
ТОПОНИЦА	292	104	122	136
КРАВЉИ ДО	91	32	34	34
ВЕЛИКО СЕЛО	195	58	63	63
БОЖЕВАЦ	510	281	290	316
КОБИЉЕ	286	167	183	198
АЉУДОВО	48	27	31	32
КУЛА	187	77	88	90
ВЕЛИКО ЦРНИЋЕ	189	102	108	123
ШЉИВОВАЦ	37	0	0	0
УКУПНО:	4071	1969	2212	2389

Комунални отпад: Просечна дневна количина одложеног комуналног отпада је 9 m³ од чега 40% чини комунални отпад, 30% амбалажни отпад, 20% пепела и грађевинског материјала и 10% кабастог и осталог отпада. Сама структура отпада утиче на смањење периода коришћења депоније па је задатак свих одговорних учесника у управљању отпадом да утиче на побољшање еколошке свести грађана као и да врши едукацију грађана о правилном селектирању отпада.

Индустријски отпад: Отпад који потиче од привредних субјеката. Нема података о количини овог отпада. Генератори отпада су мала предузећа која се баве производњом алуминијске и пвц столарије, израдом гвоздених ограда, асфалтна база, фарме пилића и др. Прикупљањем података о овим генераторима утврђено је да исти уговарају откуп са другим фирмама које користе отпад за рециклажу, или фирмама које се баве откупом.

Медицински отпад: Цела процедура одлагања медицинског отпада је организована на нивоу Здравственог центра Пожаревац од којих се добија законом предвиђене жуте кесе за одлагање инфективних неоштрих предмета као што су завојни материјали, шприцеви, пластичне боце и мали жути контејнери за оштре предмете као што су остаци ампула, игле, слалпери и други оштри предмети који се користе. Кесе и мали контејнери одлажу се у велики жути контејнер који мора бити у затвореном обезбеђеном простору да не би дошао у додир са људима и животињама. Велике контејнере два пута месечно а по потреби и чешће одвозе за то предвиђеним возилима за то овлашћена лица до Опште болнице Пожаревац где се налази централно регионално место третмана медицинског отпада. Ту се медицински отпад дефинитивно уништава законски предвиђеним процедурама као што су спаљивање или стерилизација инфективног отпада у специјалним аутоклавама па се после тога третира као обичан отпад..

Одлагање: Комунални отпад се одлаже уз издвајање секундарних сировина (пластична амбалажа и папир, картон). Комунални отпад се на депонији застире земљаним слојем.

Покривеност територије: До сада је у насељеним местима организованим начином одношења смећа обухваћено 58,68 % становника општине Мало Црниће. У општини Мало Црниће највећи део отпада чини отпад са јавних површина и пластика.

Морфолошки састав комуналног отпада за општину Мало Црниће је приказан у прилогу бр. 1. а количина и састав отпада у прилогу бр. 2.

Прилог 1 Морфолошки састав отпада за општину Мало Црниће

Редни број	Компонента	Удео у укупној количини
1.	Папир и фини картон	20
2.	Пластика	20
3.	Отпад са јавних површина	20
4.	Метали	10
5.	Гума и пластика	10
6.	Стакло	10
7.	Текстил	0
8.	Грађевински отпад, органски отпад	0
9.	Остало	10

Прорачун укупне количине отпада

Дневна количина комуналног чврстог отпада, која се у просеку сакупи у општини Мало Црниће, износи **9,0 m³/dan**, односно **2.250 m³/god** (на бази изношења смећа 250 дана годишње) или

7,98 t/dan, односно **1.994 t/god** (рсп.ком.=0,886 t/m³).

Укупна годишња количина чврстих отпадака који ће се депоновати на будућој регионалној санитарној депонији општине Мало Црниће, износиће:

$$\Gamma_{\text{ук}} = 1.994 \text{ t/god}$$

Овај податак се односи на 2010. (нулту) годину и узет је као основица за даљи прорачун укупне количине отпада која ће се депоновати у предвиђеном периоду од 20 - 30 година.

Не прогнозира се повећање количине отпада, изузев индустријског јер се очекује пораст броја малих и средњих предузећа и оживљавање локације на којој се планира формирање Индустријске зоне. Повећање комуналног отпада, у односу на годишњу количину отпада која се сада одлаже на постојећу депонију, не очекује се имајући у виду статистичке податке о броју становника и тенденцију смањивања становништва наше општине.

Прилог бр.2

КОЛИЧИНЕ И САСТАВ ОТПАДА		
Укупне годишње количине прикупљеног	1....Измерено 2.....Процена	Количина t/год.
Комунални, осим кабастог	2	1.440
Комунални кабасти отпад	2	-
Отпад из предузећа и установа (осим индустријског)	2	248
Индустријски отпад	2	-
Отпад са јавних површина	2	47
Количина појединих врста отпада		
Папир	2	30
Стакло	2	37
Пластика	2	42
Гума		-
Метал (гвожђе, челик)		-
Метал (алуминијум и др.)		-
Органски отпад (храна, лишће и сл.)	2	150
Грађевински отпад		-
Текстил		-
Остало		-
УКУПНО		1994

У општини Мало Црниће дневно се одлаже око 9 м3, месечно око 190 м3, а годишње око 1.994 тона.

4.3. Сакупљање и транспорт отпада

Управљање отпадом на подручју општине Мало Црниће врши се према месечном Плану одношења смећа којим су обухваћена насељена места општине Мало Црниће, привредни субјекти и јавне установе. План се реализује кроз недељни распоред изношења смећа по данима и насељима.

ПРИЛОГ бр.1

РАСПОРЕД ИЗНОШЕЊА СМЕЋА ПО ДАНИМА И НАСЕЉИМА ЗА МЕСЕЦ СЕПТЕМБАР 2010.ГОД.

1	СРЕДА	БОЖЕВАЦ	16	ЧЕТВРТАК	КОБИЉЕ, АЉУДОВО
2	ЧЕТВРТАК	КОБИЉЕ, АЉУДОВО	17	ПЕТАК	В-ЦРНИЋЕ, КУЛА
3	ПЕТАК	ВЕЛИКО ЦРНИЋЕ, КУЛА	18	СУБОТА	МАЛО ЦРНИЋЕ
4	СУБОТА	МАЛО ЦРНИЋЕ	19	НЕДЕЉА	***
5	НЕДЕЉА	***	20	ПОНЕДЕЉАК	РАБРОВО
6	ПОНЕДЕЉАК	РАБРОВО	21	УТОРАК	САЛАКОВАЦ, М.ГРАДИШТЕ
7	УТОРАК	САЛАКОВАЦ, М.ГРАДИШТЕ	22	СРЕДА	ЦРЉЕНАЦ
8	СРЕДА	ЦРЉЕНАЦ	23	ЧЕТВРТАК	ШАПИНЕ, ЗАБРЕГА
9	ЧЕТВРТАК	ШАПИНЕ, ЗАБРЕГА	24	ПЕТАК	СМОЉИНАЦ
10	ПЕТАК	СМОЉИНАЦ	25	СУБОТА	***
11	СУБОТА	***	26	НЕДЕЉА	***
12	НЕДЕЉА	***	27	ПОНЕДЕЉАК	КАЛИШТЕ, БАТУША, ВРБНИЦА
13	ПОНЕДЕЉАК	КАЛИШТЕ, БАТУША, ВРБНИЦА	28	УТОРАК	ТОПОНИЦА, В.СЕЛО, КРАВЉИ ДО
14	УТОРАК	ТОПОНИЦА, В.СЕЛО, КРАВЉИ ДО	29	СРЕДА	БОЖЕВАЦ
15	СРЕДА	БОЖЕВАЦ	30	ЧЕТВРТАК	КОБИЉЕ, АЉУДОВО

Цене услуга

Услуге изношења смећа на депонију комуналног чврстог отпада наплаћују се према Уговору о поверавању послова обављања комуналне делатности - одржавање чистоће и одржавање депонија на територији општине Мало Црниће који је закључен дана 17. 03. 2005. године између Општине Мало Црниће и Доо "Тројон и Фишер – Еко" Стамница општина Петровац на Млави.

Прилог 2. Тренутни ценовник услуга изношења смећа

домаћинства	изношење смећа	канта 120л	3,00 еура + пдв
привредни субјекти (трговински и угоститељски објекти, аутобуске станице, бензинске пумпе, школе, болнице, амбуланте, хладњаче, силоси, административне зграде, СО, МЗ и остали административни простор, канцеларије, агенције, адвокати, киосци и друга)	изношење смећа	канта 120л	3,00 еура + пдв
		канта 240л	5,00 еура + пдв
		канта 1100л	20,00 еура + пдв
		канта 5000л	50,00 еура + пдв

Транспорт отпада

Транспорт смећа врши се са 2 возила – камион смећар и камион сандучар који служи за сакупљање и превоз рециклажног материјала, као и са два камиона смећара у резерви који се ангажују у случајевима повећаног обима посла или кварова. Поред наведених возила у сталној употреби је и један камион-подизач за превоз контејнера запремине 5000л. За одржавање депоније користи се тешка механизација коју чине багер-ровокопач и трактор гусеничар-булдожер.

4.4. Одлагање отпада

Одлагање комуналног отпада са подручја целе општине врши се на локацију депоније која се налази на кп.бр. 119, 120, 121 и 117/1 укупне површине од 0.67.96 ха у КО Салаковац. У току је проширивање локације депоније прибављањем непокретности које се граниче са депонијом. Ова локација одређена је као привремена локација за одлагање комуналног отпада до изградње регионалне депоније - Одлуком Скупштине општине Мало Црниће број: 06-26/06 од 15. октобра 2006. године. Постојећа депонија нема грађевинску и употребну дозволу а употреба исте забрањена је од стране републичког инспектора за заштиту животне средине, из разлога непостојања сагласности Министарства животне средине и просторног планирања на Пројекат санације и рекултивације. У случају депоније у

Салаковцу нису примењене све прописане мере заштите животне средине, али нема података ни о степену угрожености или загађењу животне средине с обзиром да није вршен мониторинг нити су вршена мерења емисије загађујућих материјала. Да би се постојећа депонија и даље могла користити за одлагање комуналног отпада, а до изградње регионалне депоније, потребно је приступити изради Пројекта санације и рекултивације, прибављању сагласности на пројекат од надлежног Министарства, а затим и прибављању потребних дозвола. Депонија је прописно ограђена чиме је онемогућен приступ трећим лицима и животињама, а такође редовно се врши покривање земљом, као и сабијање отпада булдожером. Око депоније налази се зелени појас који штити од растурања смећа услед честе појаве ветрова.

Положај локације депоније комуналног чврстог отпада у Салаковцу

Локација депоније чврстог отпада за општину Мало Црниће, налази се на локацији КО Салаковац у потесу "Бресје", и то на северо-западном делу катастарске општине Салаковац на граници са КО Пожаревац. Идући магистралним путем М-24 од Пожареваца према Мајданпеку, депонија се налази са леве стране пута и удаљена је од њега 700м. Од града Пожареваца депонија је удаљена 5км а до најближег насеља Салаковац растојање је 3,5км ваздушном линијом.

Просторним планом општине Мало Црниће депонија у Салаковцу редвиђена је као привремена депонија за средњорочни период од 5 година, до изградње регионалне депоније, након чега ће се реализовати планирана санација и рекултивација.

Zatvaranje deponije

Споразум о формирању региона за управљање отпадом између Града Пожаревца и општина: Петровац на Млави, Жабари, Кучево, Жагубица, Голубац и Мало Црниће потписан је дана 30. 06. 2010. године. Реализацијом Споразума очекује се: израда Регионалног плана управљања отпадом, одређивање локације регионалне депоније, изградња регионалне депоније, спровођење и других активности на реализацији Регионалног плана управљања отпадом.

Трансфер станице, на основу Националне стратегије управљања отпадом, биће одређене у регионалним плановима.

Дивља сметлишта на територији општине

Нелегално збрињавање отпада или настајање тзв „дивљих сметлишта“ значи одлагање отпада на јавне или приватне површине без за то прописаних законских дозвола. Недозвољено је одлагати отпад на јавним површинама, зеленим површинама, путним појасевима и другим местима која за то нису предвиђена. Настајање дивљих сметлишта има значајних последица на животну средину и људско здравље, неке од последица су:

- Штетни утицај дивљих сметлишта на подземне воде и канале
- Ризик за људско здравље представља и опасност од повреда оштрим предметима (ломљено стакло, пластика, метални предмети и сл.)
- Појава глодара
- Окупљање паса луталица у чопорима
- Тровање и ширење болести путем, глодара, птица, паса и мачака
- Велики утрошак финансијских средстава локалне самоуправе, која би се у противном могла користити за санацију и изградњу инфраструктурних објеката или сл.

На територији општине Мало Црниће тренутно има око 23 дивљих сметлишта, која су најчешће на местима уз локалне путеве и канале.

Санација дивљих сметлишта безуспешно се обавља већ читав низ година, јер се саниране површине убрзо враћају у пређашње стање.

Најчешћи састав одложеног отпада чине: гуме, комунални отпад из домаћинства (пелене за једнократну употребу, батерије, боцице од спрејева,

амбалажа од кућне хемије...), бела техника, електрични уређаји, делови моторних возила (уљни филтери, акумулатори...), грађевински отпад, биоразградиви отпад (лишће, трава, грање) и сл.

Како би се проблем дивљих сметлишта решио на најприступачнијим већ постојећим сметлиштима (претходно санираним) поставиће се зелена острва и рециклажна дворишта.

Прилог 3. Попис неуређених депонија на територији општине Мало Црниће

Red. br.	Naziv naseljenog mesta	Oznaka deponije	Površina (ha)	Dubina otpada (m)	Zapremina otpada (m3)	Identifikacija	DMSLon	DMSLat
1	Batuša	mc-ba1	0,06	0,2	120	mc-ba1	21°19'14,63"E	44°31'50"N
2	Batuša	mc-ba2	0,19	0,3	570	mc-ba2	21°18'5,72"E	44°32'47,64"N
3	Boževac	mc-bo1	0,05	0,3	150	mc-bo1	21°21'30,23"E	44°32'49,84"N
4	Boževac	mc-bo2	0,11	0,3	330	mc-bo2	21°23'7"E	44°33'15,09"N

ОПШТИНА МАЛО ЦРНИЋЕ

ЛОКАЛНИ ПЛАН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

5	Boževac	mc-bo3	0,09	0,1	90	mc-bo3	21°24'0,41"E	44°31'40,41"N
6	Crljenac - sanirana-	mc-cr1	1,24	0,4	4960	mc-cr1	21°19'55,39"E	44°29'48,35"N
7	Salakovac	mc-gla1	0,32		6400	mc-gla1	21°13'55,49"E	44°35'34,31"N
8	Kobilje	mc-ko1	0,16	0,8	1280	mc-ko1	21°25'50,64"E	44°30'53,9"N
9	Kula	mc-ku1	0,08	0,3	240	mc-ku1	21°22'14,12"E	44°30'58,26"N
10	Malo Crniće	mc-mc1	0,05	0,3	150	mc-mc1	21°16'55,57"E	44°32'30,09"N
11	Malo Gradište	mc-mg1	0,05	0,8	400	mc-mg1	21°23'53,53"E	44°37'35,77"N
12	Salakovac	mc-sa1	0,22	0,2	440	mc-sa1	21°16'33,67"E	44°35'32,06"N
13	Salakovac	mc-sa2	0,01	0,5	50	mc-sa2	21°14'36,72"E	44°35'37,02"N
14	Smoljinac	mc-sm1	0,13	0,3	390	mc-sm1	21°21'39,74"E	44°36'41,62"N
15	Smoljinac	mc-sm2	0,05	0,3	150	mc-sm2	21°21'23,83"E	44°36'39,73"N
16	Smoljinac	mc-sm3	0,02	0,6	120	mc-sm3	21°20'14,96"E	44°36'45,92"N
17	Šapine	mc-sp1	1,39	0,6	8340	mc-sp1	21°22'55,56"E	44°34'28,17"N
18	Šapine	mc-sp2	0,03	0,3	90	mc-sp2	21°20'32,55"E	44°34'34,44"N
19	Toponica	mc-to1	0,45	0,3	1350	mc-to1	21°17'8,53"E	44°31'22,61"N
20	Veliko Crniće	mc-vc1	0,5	0,5	2500	mc-vc1	21°16'44,03"E	44°34'32,17"N
21	Veliko Crniće	mc-vc2	0,01	0,5	50	mc-vc2	21°14'35,15"E	44°34'36,72"N
22	Veliko Crniće	mc-vc3	0,07	0,5	350	mc-vc3	21°15'3,5"E	44°34'12,46"N
23	Veliko Selo	mc-vs1	0,01	0,3	30	mc-vs1	21°18'2,9"E	44°29'41,97"N
24	Veliko Selo		0,12	0,3	360	mc-vs2	21°18'15,19"E	44°29'46,26"N

Из свега наведеног може се закључити да би се Закон о управљању отпадом и важећи подзаконски акти потребно је пре свега изградити Пројекат санације, затварања и рекултивације депоније у Ко Салковац, као и да се у наредном периоду ради на повећању броја корисника који ће бити обухваћени организованим сакупљањем отпада.

5. Врсте отпада

Према члану 7. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр.36/09), врсте отпада су:

- комунални отпад (отпад из домаћинства);
- комерцијални отпад;
- индустријски отпад, а у зависности од опасних карактеристика које утичу на здравље људи и животну средину, може бити:

- 1) инертни;
- 2) неопасан;
- 3) опасан.

(дефинисани 1. Увод, страна 4 и 5).

Отпад се, према Каталогу отпада, разврстава у двадесет група у зависности од места настанка и порекла.

Каталог отпада се користи за класификацију свих врста отпада, укључујући и опасан отпад и потпуно је усаглашен са каталогом отпада ЕУ, који је урађен да створи јасан систем за класификацију отпада унутар ЕУ. Каталог ствара основу за све националне и међународне обавезе извештавања о отпаду као што су обавезе везане за дозволе за управљање отпадом, националне базе података о отпаду и транспорт отпада. Каталог отпада се повремено допуњава и ажурира.

5.1. Индустријски отпад

Постоји врло мало података о индустријском отпаду. Евиденција индустријског отпада се не врши систематски и у складу са законском регулативом.

Под индустријским отпадом се подразумевају све врсте отпадног материјала и нус- производа који настају током одређених технолошких процеса. Поступање са генераторима уређено је Правилником о начину поступања са отпацама који имају својства опасних материја (“Сл. Гласник РС”, бр. 12/95). Један број генератора редовно доставља податке о количинама генерисаног отпада надлежној еколошкој инспекцији, али укупан број генератора и количина отпада у Србији, нису познати.

Недостатак система националних лабораторија за опасан отпад ствара проблеме и не дозвољава идентификацију и контролу опасног отпада. Постоје шест овлашћених лабораторија за карактеризацију отпада. Преовлађујући метод третмана индустријског отпада је привремено складиштење унутар комплекса генератора или депоновање. Индустријски отпад се одлаже на местима у склопу постројења, а преостали део се одлаже са комуналним чврстим отпадом на градским депонијама. Главне методе поступања са опасним отпадом су складиштење и депоновање. Предузећа која генеришу опасан отпад одлажу га на сопственим складиштима унутар предузећа. Анализе показују да је за већину таквих места прекорачен њихов капацитет и да не задовољавају захтеве

законодавства о отпаду.

Предузећа индустрије управљају сопственим депонијама и не воде тачну евиденцију о запремини створеног отпада, било да је у питању садашња производња или евиденција производње отпада из прошлости. Нагомилани отпад представља огромну претњу околини, посебно изворима питке воде и због тога се овај проблем мора решити. У Србији не постоје постројења за третман опасног отпада. Велики број малих предузећа који генеришу опасан отпад имају озбиљне проблеме услед недостатка регионалне или националне инфраструктуре за његов третман.

Законске обавезе генератора отпада

Предузеће, друго правно лице и предузетник, код кога у обављању делатности настају отпаци дужно је да их разврстава по врсти и употребној вредности и поступа са тим отпадима у складу са прописима којима се уређују услови коришћења, чувања и складиштења појединих врста отпадака.

Сваки генератор отпада, у овом случају индустрија, је обавезан да у складу са прописима ускладишти свој отпад. Сваки генератор отпада је обавезан да изврши карактеризацију и категоризацију отпада код надлежних организација и да се у зависности од његове природе са њим поступа у складу са законским прописима. Опасан отпад се мора одлагати на посебан начин у складу са његовим карактеристикама и не сме се одлагати на депонију комуналног отпада.

Дозвола за одлагање на депонију, привремено складиштење, извоз или спаљивање/сагоревање отпада добија се искључиво од Министарства заштите животне средине и просторног планирања (Управа за заштиту животне средине). Имајући у виду податак да у Србији постоји само неколико предузећа која су у могућности да врше рециклажу опасног отпада, као и чињеницу да нема изграђених постројења за спаљивање или одлагање опасног отпада, највећи део отпада са својствима опасних материја се привремено складишти на локацијама предузећа или се извози у иностранство.

Најзначајнији генератори индустријског отпада у општини Мало Црњиће

Генератори индустријског отпада у општини Мало Црњиће су:

- "Неимар-пут" Салаковац (уље и гуме) – поседује уговор о продаји прерађеног уља и гума;
- "Феро Батуто" Шапине (метал) – продаје отпад Смедереву – Ју-Ес Stil или откупљивачима;
- "Хомољац" Кобиље (коске) – не врши клање већ само прераду меса, а коске се спаљују;
- Произвођачи алуминијске столарије – по изјавама произвођача ПВЦ и алуминијумске столарије отпад који остаје по производњи се враћа добављачу на рециклажу а стакло се баца;
- Фарма пилића у Великом Селу – нема отпада, стајњак се продаје за компост а угинуле животиње се спаљују у крематоријуму.

Предузеће Тројон и Фишер поред комуналног, прикупља и отпад који има

карактер инертног и неопасног отпада из установа, трговина и осталих комерцијалних и некомерцијалних објеката у општини Мало Црниће, као и отпад из медицинских установа који има карактер комуналног отпада.

5.2. Неопасан индустријски отпад

Неопасан индустријски отпад се у појединим врстама индустрије појављује као тзв. "чист отпад", а то је нарочито карактеристично за металне остатке.

У том смислу би било неопходно:

- идентификовати генераторе отпада који генеришу секундарне сировине;
- организовати сакупити секундарне сировине у складу са законском регулативом;
- успоставити економске интересе на линији генератор-сакупљач-прерађивач;
- подстаћи прераду и коришћење секундарних сировина;
- успоставити тржишне механизме;
- утврди алтернативан третман за количине рециклабилног материјала који се сада износи на депонију (стакло, грађевински отпад);
- утврди алтернативан третман биоразградивог отпада (храна, зеленило). Овај отпад се мора компостирати;
- едуковати радно особље за поступање са отпадом;
- све ово спровести у складу са економским интересом, с обзиром на постојање принципа "загађивач плаћа".

5.3. Опасан отпад

Опасни отпаци се сакупљају у привремена складишта и припремају се за прераду и превоз, класификују у посебно обезбеђеним објектима. Простор за привремено складиштење опасног отпада се гради за смештај најмање двоструке количине опасних отпадака која просечно настаје између два циклуса обраде, односно превоза, тако да обезбеђује њихову заштиту од спољних утицаја. Класификовани и на прописан начин обележени опасни отпаци из привремених складишта, одлажу се на посебно уређени простор, складиште.

О количинама и врстама створених, прихваћених, обрађених и ускладиштених опасних отпадака извештава се министарство надлежно за послове заштите животне средине једном месечно, до десетог у месецу за претходни месец.

6. Посебни токови отпада

Према Националној стратегији управљања отпадом Републике Србије из 2010. године, отпад је подељен на контролисани и неконтролисани отпад. Контролисани отпад обухвата комунални отпад, комерцијални и индустријски, укључујући и медицински отпад.

Неконтролисани отпад обухвата пољопривредни отпад и отпад из рударства и каменолома.

Посебни токови управљања отпада према Стратегији управљања отпадом Републике Србије за период 2010-2019 године („Сл.гл.РС“, бр.29/10), су:

- Амбалажа и амбалажни отпад
- Коришћени акумулатори и батерије
- Отпадна уља
- Отпадне гуме
- Отпадна возила
- Отпадна електронска и електрична опрема
- Отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу
- Отпад контаминиран дуготрајним органским загађујућим супстанцама (ПОПс отпад)
- Медицински отпад
- Отпад животињског порекла
- Пољопривредни отпад
- Муљ из постројења за третман отпадних вода
- Грађевински отпад и отпад од рушења
- Отпад који садржи азбест
- Отпад од експлоатације минералних сировина и отпад од енергетике
- Отпад из индустрије титан диоксида

6.1. Амбалажа и амбалажни отпад

Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Службени гласник РС“, бр.36/09) уређује услове заштите животне средине које амбалажа мора да испуњава за стављање у промет, управљање амбалажом и амбалажним отпадом, извештавање о амбалажи и амбалажном отпаду, економски инструменти, као и друга питања од значаја за управљање амбалажом и амбалажним отпадом.

Одредбе овог закона примењују се на увезену амбалажу, амбалажу која се производи, односно ставља у промет и сав амбалажни отпад који је настао привредним активностима на територији Републике Србије, без обзира на његово порекло, употребу и коришћени амбалажни материјал.

Циљ поменутог закона према члану 3. јесте:

- 1) очување природних ресурса;

- 2) заштита животне средине и здравља људи;
- 3) развој савремених технологија производње амбалаже;
- 4) успостављање оптималног система управљања амбалажом и амбалажним отпадом у складу са начелом поделе одговорности;
- 5) функционисање тржишта у Републици Србији;
- 6) превенцију стварања трговинских препрека, избегавање поремећаја и ограничења у конкуренцији.

Отпад у Србији који се може користити непосредно или дорадом, односно прерадом (рециклажом) назива се секундарном сировином. Сертификат за рециклажу или поновну употребу добија се од стране Агенције за заштиту животне средине, а дозвола од Министарства животне средине и просторног планирања. Предузеће, односно предузетник који обавља делатност сакупљања отпадака, рециклаже, промета отпадака и секундарних сировина води податке о врстама, количинама и изворима отпадака и секундарних сировина, које доставља једном месечно посебној државној организацији. Спаковане секундарне сировине прати до-кумент о преузимању отпада.

Документ о преузимању отпада – секундарне сировине попуњава генератор отпада, а у моменту преузимања отпада потписује га лице које преузима отпад – секундарну сировину. Документ о преузимању отпада – секундарне сировине прати отпад – секундарну сировину од генератора отпада до складишта, односно даљег поступања.

Евидентан је недовољно неразвијен систем селекције, прикупљања и даљег пласирања секундарних сировина из кућног отпада.

6.2. Батерије и акумулатори који садрже опасне материје

У складу са одредбама Директиве европског законодавства о батеријама и акумулаторима који садрже опасне супстанце бр. 91/157/ЕЕС, а коју је потребно пренети у национално законодавство, обавеза региона и локалне самоуправе је:

- да развије програм едукације запослених у вези са батеријама и акумулатора
- да забрани и онемогући коришћење батерија и акумулатора са више од 0,0005% живе
- да омогући одвојено сакупљање потрошених батерија и акумулатора, а у циљу њихове прераде или одлагања
- у складу са програмом, да обезбеди услове за сакупљање и привремено чување утрошених батерија и акумулатора
- да води евиденцију о набављеним, утрошеним и сакупљеним батеријама и акумулаторима
- по успостављању тржишта секундарним сировинама, да организује службу која би се бавила претходним активностима, као и продајом ових секундарних сировина
- да доставља информације о сакупљеним и одложеним (ускладиштеним) батеријама надлежним органима.

6.3. Отпадна уља

Према Националној стратегији управљања отпадом, једна од основних директива коју треба пренети у национално законодавство је и Директива која се бави проблемом одлагања отпадних уља ("Council Directive 75/439/EEC on the disposal of waste oils"). Директива даје приоритет процесирању отпадних уља регенерацијом, тј. процесу пречишћавања отпадних уља, уклањањем загађивача, продуката оксидације и адитива, које такво уље може садржати. Уколико регенерација није могућа, предлаже се коришћење отпадних уља као

алтернативног горива (сагоревање уз искоришћење енергије), где треба предузети све мере како би се осигурао рад постројења који неће изазвати значајнија загађења ваздуха. Последња опција у управљању отпадним уљима је коначно одлагање или контролисано складиштење. Код складиштења и сакупљања отпадних уља треба водити рачуна да не дође до мешања са РСВ/ РСТ или са другим опасним отпадом.

Поменуто Директива строго забрањује:

испуштање отпадних уља у површинске воде, подземне воде, мора и системе за дренажу одлагање или испуштање штетних отпадних уља у земљиште и неконтролисано испуштање остатака насталих прерадом отпадних уља прераду отпадних уља која проузрокује загађење ваздуха које премашује МДК

У вези са свим горе наведеним, да би регион правилно управљао отпадним уљима, потребно је:

- израдити План за управљање отпадним уљима,
- успоставити систем за прикупљање отпадног уља (идеална места су трансфер станице, рециклажни платои, рециклажне центри где се могу поставити специјални контејнери у које би корисници уља доносили отпадно уље),
- о насталој и прикупљеној количини водити прецизну евиденцију,
- у складу са нормативима, адекватно складиштити и руковати отпадним уљима,
- уколико је изводљиво, отпадна уља треба одвозити на регенерацију у Рафинерију или давати цементарама за коинсинерацију,
- забранити испуштање отпадних уља у површинске, подземне воде, или системе за дренажу,
- развити програм едукације запослених при руковању отпадним уљима.
- електроенергетска постројења морају извршити евидентирање и узорковање опреме која је у погону и која садржи РСВ;
- електроенергетска постројења морају до 2010. године престати са употребом опреме која садржи РСВ, извршити деконтаминацију опреме и ретрофининг, ако се и на даље буде употребљавала, при чему се мора извршити безбедан третман материја и опреме загађене са РСВ; до прописаног периода, дозвољено је коришћење само нове опреме и опреме са добром заптивеношћу тако да не може доћи до цурења или изливања уља које садржи РСВ. Ову опрему користити само у просторијама где се ризик од изливања уља у животну средину може минимизирати или брзо извршити санација при удесу.

6.4. Отпадне гуме

У вези са Директивом европског законодавства о депоновању отпада, бр. 1999/31/ЕС, општина би у складу са захтевима директиве морала да:

- утврди начин алтернативног третмана гума (којих има у склопу својих производних комплекса) с обзиром да је одлагање гума на депонијама забрањено. Као алтернативан третман сигурно треба размотрити третман

коинсинерације у цементарама, као и друге као што је дробљење и поновно коришћење као пуниоца у различитим материјалима (у бетону, за пешачке стазе и сл.).

- осигура да, произвођач, увозник и дистрибутер гума обезбеде третман производа после употребе коришћењем најбољих доступних техника ради искоришћења и рециклаже
- обезбеди да, свако ко врши сакупљање, транспорт, третман или одлагање отпадних гума води прецизну евиденцију о отпадним гумама и количини која је третирана
- забрани увоз коришћених и отпадних гума, осим уз посебно одобрење надлежних органа.

6.5. Ислужена возила

У складу са Директивом европског законодавства о ислуженим возилима бр. 2000/53/ ЕС, дати су следећи предлози :

- потребно је изградити систем за рециклажу возила, тј. за демонтажу возила и раздвајање на делове који се могу рециклирати (пластика, метал, гуме, текстил, уља)
- власник ислуженог возила је дужан да обезбеди предају возила предузећу које има дозволу за третман
- потребно је уредити поступак сакупљања и предаје возила предузећу које има дозволу за третман
- произвођачи и увозници возила су дужни да пруже информације о расклапању возила, односно одговарајућем третману ислуженог возила

- произвођачи возила су дужни да у производњи возила користе материјале, саставне делове и конструкционе елементе који омогућавају поново искоришћење или рециклажу отпада који настаје њиховим растављањем
- Предузеће које третира ислужена возила је обавезно да:
 - примени најбољу расположиву технику;
 - води евиденцију о свим фазама третмана;
 - обезбеди третман неупотребљивих возила и одлагање делова који се не могу прерадити;
 - изда потврду о преузимању возила власнику ислуженог возила;

6.6. Отпад од електричне и електронске опреме

Производи којима је за рад потребна електрична енергија или електромагнетно поље, као и опрема за производњу, пренос и мерење струје или јачине електромагнетног поља чине електричну и електронску опрему и уређаје.

Отпад од електричне и електронске опреме укључује опрему и уређаје које власник жели да одбаци, као и склопове и саставне делове који настају у индустрији. Отпад од електричне и електронске опреме према Каталогу отпада разврстан је у групу са индексним бројем отпада 16 02 00 и 20 01 00. Отпад од електричних и електронских производа чине отпадни апарати из домаћинства (телевизори, радиоапарати, фрижидери, замрзивачи итд.), рачунари, телефони, касетофони итд. Већина овог отпада спада у опасан отпад због компоненти које садржи. У Републици Србији се рециклира само неколико процената електронског отпада годишње, недостаје систем управљања отпадом од електричне и електронске опреме.

6.7. Отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу

Не постоје подаци о количинама отпадних флуоресцентних цеви. У Републици Србији не постоји одвојено сакупљање ових цеви. Оне се, заједно са комуналним отпадом, одлажу на депоније. Крајем 2008. и током 2009. године, неколико оператера је започело сакупљање и привремено складиштење овог отпада. Постоји могућност инсталисања опреме за њихов третман.

6.8. Отпад контаминиран дуготрајним органским загађујућим супстанцама (POPs отпад)

POPs отпад је отпад који се састоји, садржи или је контаминиран дуготрајним

органским загађујућим супстанцама (POPs), где спадају РСВ отпад и отпадни POPs пестициди (као DDT). Према Каталогу отпада, РСВ отпад се налази у оквиру група 13 00 00, 16 00 00 и 17 00 00. POPs материје су забрањене за употребу и морају се уклонити. У појединим трафостаницама још увек се као расхладни медијум користи РСВ (пираленско уље) који се, у складу са законом, до 2015. године мора заменити одговарајућим уљима која не садрже РСВ.

6.9. Медицински отпад

Медицински отпад се дефинише као сав отпад који се генерише у здравственим установама, истраживачким установама и лабораторијама. Он представља хетерогену мешавину отпада који им карактер комуналног и високо ризичног/опасног отпада, који покрива 10-25% укупно генерисаног отпада.

Потребно је даље спроводити започет процес обавезног разврставања медицинског отпада на месту настанка на опасан и неопасан. Све установе за здравствену заштиту и ветеринарске организације у којима настаје медицински

отпад су дужне да израде планове управљања отпадом и именују одговорно лице за управљање отпадом у складу са законом. Након прелазног решења третмана инфективног медицинског отпада дезинфекцијом и стерилизацијом и затим мљењем и одлагањем на депонију, шптрербмп ке изградити постројење за термички третман овог отпада – инсинератор, што је у дугорочном плану. Агенција

прикупља податке о отпаду из здравствених установа у складу са привилима достављања података за регистар извора загађивања.

У општини Мало Црниће као генератор медицинског отпада идентификовани су Дом здравља у Малом Црнићу и објекти у којима се обавља здравствена заштита (здравствене апотеке, ветеринарске амбуланте и ...). Медицински отпад у установама Дома здравља у Малом Црнићу третира се по правилнику о одлагању медицинског отпада који је донет од стране Министарства здравља, као и у складу са препорукама Националног водича добре праксе за одлагање медицинског отпада. Медицински отпад настаје приликом лечења, дијагностике, истраживања и дели се на инфективни и неинфективни. Цела процедура одлагања медицинског отпада је организована на нивоу

Здравственог центра Пожаревац од којих се добија законом предвиђене жуте кесе за одлагање инфективних неоштрих предмета као што су завојни материјали, шприцеви, пластичне боце и мали жути контејнери за оштре предмете као што су остаци ампула, игле, слалпери и други оштри предмети који се користе. Кесе и мали контејнери одлажу се у велики жути контејнер који мора бити у затвореном обезбеђеном простору да не би дошао у додир са људима и животињама. Велике контејнере два пута месечно а по потреби и чешиће одвозе за то предвиђеним возилима за то овлашћена лица до Опште болнице Пожаревац где се налази централно регионално место третмана медицинског отпада. Ту се медицински отпад дефинитивно уништава законски предвиђеним процедурама као што су спаљивање или стерилизација инфективног отпада у специјалним аутоклавама па се после тога третира као обичан отпад. Све ове процедуре праћене су одређеном документацијом. На кесе и контејнере лепе се налепнице са називом установе из које потиче отпад, именом лица које је паковало и шифром садржаја. Основна шифра по каталогу Републике Србије за одлагање отпада који је усклађен са европским каталогом за медицински отпад је 18 а остала четири броја ближе означавају врсту отпада. Приликом предаје контејнера добија се товарни лист у складу са одредбама АДР (ознака за друмски транспорт) на коме су сви подаци о садржају контејнера.

Комунални отпад Дом здравља у Малом Црнићу одлаже на исти начин као и домаћинства и привредни субјекти.

6.10. Отпад животињског порекла

Животињски отпад настаје у кланицама, постројењима за прераду меса, риба, објектима за узгој и држање животиња итд. Поступање са животињским отпадом подразумева сакупљање, разврставање према степену ризика (категорије), складиштење и третман.

6.11. Пољопривредни отпад

Пољопривредни отпад је отпад који настаје од остатака из пољопривреде, шумарства, прехранбене и дрвне индустрије и представља значајне количине. Остаци из пољопривреде се могу разврстати у три главне групе: отпад произведен у процесу узгајања ратарских култура, отпад пореклом од воћарских култура и отпад настао као последица узгајања стоке. Отпад који настаје током сточарских активности јесте стајско ђубриво које се генерише узгајањем говеда, свиња и живине.

Неадекватно је управљање отпадом на фармама (не постоје постројења за пречишћавање отпадних вода ни објекти за складиштење стајског ђубрива), што доводи до загађења водотокова нутријентима.

6.12. Муљ из уређаја за пречишћавање комуналних отпадних вода

Муљ из уређаја за пречишћавање комуналних отпадних вода разврстан је у групу отпада 19 08 05 према Каталогу отпада.

6.13. Отпад од експлоатације минералних сировина и отпад од енергетике

Отпад од експлоатације минералних сировина је разврстан у групу отпада 01 00 00, а отпад из енергетике у групу 10 01 00 према Каталогу отпада.

Напомена: Изузеци од примене члана 4. Закона о управљању отпадом („Сл.гл.РС“, бр.36/09).

Одредбе овог закона не примењују се на:

- 1) радиоактивни отпад;
- 2) гасове који се емитују у атмосферу;
- 3) отпадне воде, осим течног отпада;
- 4) муљ из канализационих система и садржај септичких јама, осим муља из постројења за третман муља;
- 5) отпад животињског порекла (лешеви животињског порекла и њихови делови и саставни делови животињског тела који нису намењени или безбедни за исхрану људи, као и конфискат) из објеката за узгој, држање, клање животиња, као и из објеката за производњу, складиштење и промет производа животињског порекла, фекалне материје са фарми и друге природне, неопасне супстанце које се користе у пољопривреди;
- 6) отпад из рударства који настаје истраживањем, ископавањем, прерадом и складиштењем минералних сировина, као и јаловина из рудника и каменолома;
- 7) отпад који настаје при тражењу, ископавању, превозу и коначној обради или уништавању минско-експлозивних и других бојних средстава и експлозива.

6.14. Грађевински отпад и отпад од рушења

Материјали који заостану на локалитету непосредно по завршетку послова изградње или рушења грађевинских објеката, чине незнатан део од укупне количине отпада овог типа која је у оптицају на годишњем нивоу.

Овакве материје теже је прерадити у смислу њихове поновне употребе у грађевинарству, што је наметнуто, између осталих фактора и њиховом вишом вредношћу. Тако нпр.отпадни материјал који се ствара приликом уклањања колника једног асфалтног пута на лицу места може бити употребљен за изградњу другог

пута, али се такође може искористити и у поступку опоравка локалитета рудника, пескара, шљункара и сличних јама насталих копањем у својству масе за затрпавање.

Ипак, под нормалним околностима, ова улога намењена је самом ископаном материјалу. Једини захтев који се поставља пред грађевински отпад који ће бити употребљен у претходну сврху јесте да се обезбеди његова инертност са становишта утицаја на животну средину, због чега га, према потреби, треба подвргнути одговарајућем третману.

Рециклажа грађевинског отпада ради добијања поново употребљених материјала обухвата, прво, раздвајање различитих састојака отпада, која се може вршити у току саме изградње или рушења, а затим и обраду сваког од тих састојака према његовим посебним својствима и потенцијалним областима примене.

Врсте грађевинског отпада

- бетон, опека, цреп и керамика,
- дрво, стакло и пластични материјали,
- битуменске смеше, катран и производи који садрже катран,
- метали и металне легуре,
 - * бакар, бронза, месинг
 - * алуминијум
 - * олово
 - * цинк
 - * гвожђе и челик
 - * калај
 - * металне смеше
- земљишта, камен и отпад,
- азбест
- грађевински материјали на бази гипса,
- остали грађевински отпади,
- грађевински отпади загађени живом и полихлорисаним бифенилом - РСВ

Методe рециклаже сваког од ових материјала налазе се на првом месту међу свим чиниоцима који су од суштинске важности за третман грађевинског отпада, како са становишта њихове практичне изводљивости, тако и са становишта њихове економске оправданости.

Тако, на пример, међу компанијама које се баве рециклажом грађевинског отпада, дрво представља најтраженији грађевински материјал, пре свега захваљујући могућностима његовог коришћења у својству енергента. За неке друге материјале, попут метала и његових легура, већ постоји разрађено светско тржиште за производе добијене од рециклираних материјала. Са друге стране, прерађени бетон нпр., има ограничено тржиште и ограничену област примене (градња путева).

6.15. Отпад који садржи азбест

Збрињавање отпада који садржи азбест у Републици Србији није решено. Отпад који садржи азбест може се наћи у грађевинском отпаду.

6.16. Отпад из индустрије титан диоксида

Титан диоксид се не производи у Републици Србији, али се користи као сировина у производњи боја и у индустрији грађевинских материјала за постизање белине. Нису познати подаци о количинама отпада из индустрије која користи титан диоксид.

7. Систем раздвајања и рециклажа отпада

Рециклажа отпада представља прераду отпада у исти или различити производ, укључујући органску рециклажу, без искоришћења енергије. Под рециклажом комуналног отпада се подразумева искоришћење корисних компоненти из комуналног отпада и то, издвајање: метала, папира, стакла, пластике, органског дела отпада, отпада из административног дела (продавнице, административне зграде)

Циљ раздвајања отпада по врстама је њихово поновно коришћење на неком другом месту и за неку другу намену.

На територији општине Мало Црниће врши се селективно издвајање пластичне амбалаже и папира. Наведени комунални отпад одлаже се у издвојеном магацинском простору.

ЗЕЛЕНА ОСТРВА представљају подврсту рециклажног дворишта за оне рециклажне материјале који се стварају у највећим дневним количинама: папир, стакло, и ПЕТ амбалажу. **То су места на којима ће се постепено уводити примарна рециклажа**, односно одвајање отпада на самом извору његовог настанка. Састоје се од уређене површине с одговарајућим типом и количином посуда за сепаратно издвојене материјале. За одвојено сакупљање комуналног отпада путем зелених острва потребно је узети у обзир следеће мере:

- максималну удаљеност од места становања

до зеленог острва;

- зелено острво мора бити асфалтирана површина с добром дренажом кишнице;
- простор зелених острва мора бити уочљив, осветљен, прегледан и довољно велик за смештај предвиђених контејнера и за манипулацију пражњења.

Пожељно их је позиционирати крај саобраћајница, како би се обезбедио лакши приступ возилима при сакупљању отпада.

РЕЦИКЛАЖНО ДВОРИШТЕ представља надзирано и посебно опремљено место за издвојено одлагање корисног дела комуналног отпада. Рециклажно двориште може бити уређена јавна површина на којој су постављене посуде за одлагање различитих врста отпада или простор са грађевинама намењеним разврставању и привременом складиштењу посебних врста отпада. У рециклажним двориштима може се али и не мора вршити додатна обрада отпада. Главна улога рециклажних дворишта је прихват и привремено складиштење отпада. Она представљају места на којима треба обезбедити одвојено сакупљање папира, картона, стакла, пластике, метала, зеленог (биоразградивог) отпада, као и опасних компоненти (батерија, акумулатора, лекова). Такође, рециклажна дворишта су уједно и места где грађани могу добити информације о поступању с отпадом, начинима смањења количина отпада и његовој употреби. За одвојено сакупљање комуналног отпада путем рециклажног дворишта, потребно је применити следеће мере:

- Обезбедити локације за радне и манипулативне површине од 200-500m² са свим потребним инфраструктурним објектима и прикључцима (струја, вода, телефон, непропусна подлога, канализациона мрежа са сепаратором, објекат за запослене);
- радно време треба прилагодити начину живота и потребама становништва;
- надзор над радом рециклажног дворишта поверити квалификованом и обученом особљу;
- предвидети издвојено сакупљање само оног отпада за које је осигурано поступање у складу са захтевима целог система (корисни део комуналног отпада и опасан отпад);
- Обзиром на структуру комуналног отпада предвидети посуде одговарајуће запремине за: папир, картон; бело и обојено амбалажно стакло; безбојно стакло; дрво; ПЕТ амбалажу; металне лименке; стиропор; текстил; зелени отпад (трава, лишће, грање и сл.); кућни апарати (бела техника); метале, каблове; акумулаторе; батерије; отпадно моторно уље и сл.

КОМПОСТИРАЊЕ представља процес биолошке прераде биоотпада, а значи аеробну разградњу биоотпада при чему настаје угљен диоксид, вода и компост (егзотерман процес). Компост: храни биљку, осигурава прозрачност тла, задржава воду и погодује расту и развоју кореновог система.

Биоотпад је кухињски отпад (остаци од припреме хране) и вртни или зелени отпад. Чини готово трећину кућног отпада и вредна је сировина за производњу компоста.

Одвојено сакупљање биоотпада у општини Мало Црниће није потребно организовати, јер се биоотпад у селима користи за исхрану стоке и друге намене.

Основни разлози за увођење рециклаже су:

Рециклажа је један од основних циљева Националне стратегије управљања отпадом у Србији;

Рециклажом се смањује количина комуналног отпада који се одлаже на депонију и врши се валоризација секундарних сировина из комуналног отпада;

Рециклажом се остварује економска добит (директна продаја и посредно учешће у осталим производним гранама);

Рециклиране компоненте су неопходна секундарна сировина у производњи више индустријских грана (метална, индустрија папира, индустрија стакла);

Рециклиране компоненте се увозе – овим програмом се замењује увоз у великом делу;

Рециклажом се чувају постојећи ресурси (мања количина отпада се одлаже на депоније – мањи простор за одлагање, а природни ресурси се мање користе за издвајање сировина – нарочито за Al, Cu, Ni);

Рециклажом се штеди енергија (мањи утрошак енергије је за производњу из секундарних сировина него из сировина); при преради секундарних сировина смањују се трошкови производње у односу на прераду сировина;

Рециклажом се отварају нова радна места;

Рециклажом се постиже заштита животне средине, итд.

8. Утицај отпада на животну средину

Заштита животне средине има изузетан значај, а отпад је велики загађивач уколико се не одлаже адекватно. Сарадња са становништвом, локалном заједницом и невладиним сектором олакшава одржив и несметан развој општине у погледу чистоће.

Управљање отпадом је првенствено усмерено на прераду отпада кроз процес рециклаже и поновно коришћење што знатно смањује употребу природних ресурса и енергије у функцији одрживог развоја.

Систем управљања отпадом обухвата све активности од сакупљања до прераде и поновног коришћења или до одлагања на депонију и санацију дивљих сметлишта.

Основни циљ јесте смањење и контрола утицаја отпада на животну средину.

9. Социјални аспекти плана управљања отпадом

Социјални аспекти управљања отпадом се односе на:

- начине коришћења материјала, генерисање и одлагање отпада и остале потребе и захтеве управљања отпадом;
- учешће свих корисника у управљању отпадом кроз различите активности;
- социјалне услове радника на управљању отпадом.

Настајање отпада код становника општине Мало Црниће је примарно функција њихове потрошње, а тиме и њихових социо-економских карактеристика. У исто време, настајање отпада је у великој мери у вези са односом људи према њиховом интересу за смањење и минимизацију отпада, степену до којег они раздвајају отпад и степену неовлашћеног одлагања. Њихов став утиче не само на карактеристике настајања отпада, већ такође и на ефективне захтеве на услуге сакупљања, односно њихов интерес и вољу за плаћањем услуга сакупљања.

Процент наплате услуга сакупљања и изношења смећа износи око 70%. Око 15-20% корисника никад не плаћа услуге сакупљања и изношења смећа. На њихов однос се може позитивно утицати кроз кампању развијања јавне свести и едукативне мере о негативним утицајима неодговарајућег сакупљања отпада на здравље становништва и животну средину и вредност ефективног одлагања. Таква кампања треба да информише становништво о њиховој одговорности као генератора отпада и њиховим правима у односу на услуге управљања отпадом.

Принципи социјалног аспекта су:

- оријентација управљања отпадом према стварним потребама и захтевима становништва за услугама;
- подстицање руковања и одлагања отпада који доприносе ефективности и ефикасности комуналних услуга;
- развијање јавне свести становништва о потребама и приоритетима везаним за управљање отпадом и промовисање ефективних захтева (плаћање) за услуге сакупљања и одлагања отпада;
- подршка доприносу корисника за самоорганизовањем локалног сакупљања отпада и имплементација рада у склопу система управљања отпадом;
- заштите здравља радника на управљању отпадом и побољшању њихове социо-економске сигурности.

10. Развијање јавне свести и информисање јавности

Установљавање политике о развијању јавне свести ради укључивања проблема животне средине и отпада је обавеза локалне самоуправе, уз подршку стручњака. Ова политика захтева да се сва предузећа која "производе" отпад укључе у кампању развијања јавне свести о квалитетном управљању отпадом.

Суштински је неопходно показати јавности утицај погрешног одлагања отпада на животну средину и коначно на њихово здравље. Предложена решења у циљу унапређења управљања отпадом треба да буду разматрана уз учешће јавности. Побољшање управљања отпадом у пракси доноси повраћај средстава из пореза кроз принцип "загађивач плаћа". Кампања развијања јавне свести подстиче индивидуалне потрошаче да помогну достизање одрживог управљања отпадом кроз смањење настајања отпада, куповину производа направљених од рециклабилних материјала, раздвајање отпада за рециклажу на месту настанка и учешће у разним локалним радионицама о управљању отпадом. Иницијативе имају за циљ да подстакну становништво за прихватање одговорнијег односа према отпаду и да поступају са отпадом на одржив начин, као што је редукција на извору, поновно коришћење отпада, рециклажа или одлагање отпада на поуздан начин.

Локална кампања треба да:

- користи све доступне медије
- стекне поверење становника општине
- буде провокативна
- истиче индивидуалне акције (уклањање "дивљих депонија", добровољне акције и сл.)
- користи једноставне циљане и свеобухватне поруке, Кампања развијања јавне свести подстичу индивидуалне потрошаче.

11. Акциони план за период од 2010 до 2014. године

Број	Активност	Одговорни субјекти	Период реализације
1.	Пројекат санације и рекултивације локалне депоније у Салаковцу	Општина Мало Црниће	Израда пројекта санације до 23.05.2011. год.
2.	Пројекти санације и рекултивације локалних сметлишта	Општина Мало Црниће	Израда пројекта санације до 23.05.2011. год.
3.	Програм развоја сортирања и рециклаже - Увођење контејнера за рециклажу у административним зградама, школским и осталим установама	Општина Мало Црниће и предузеће „Тројон и Фишер Еко“, д.о.о.	Започети реализацију у периоду до 2 године, а реализовати у
4.	Пројектовање и отварање рециклажних дворишта и зелених острва - Отварање мин.1 рециклажно двориште - Отварање зелених острва на локацијама у већим насељима у близини саобраћајница или локација где се налазе већи	Општина Мало Црниће и предузеће „Тројон и Фишер Еко“, д.о.о.	Започети реализацију у периоду до 2 године, а реализовати у периоду од 5 година

5.	Програм едукације: - деце предшколске установе, - ученика основних и средњих школа - становника	Општина Мало Црниће, НВО, Завод за јавно здравље Пожаревац и предузеће „Тројон и Фишер Еко“, д.о.о.	Започети реализацију одмах, а реализовати у континуитету
6.	Санација, затварање и рекултивација старе депоније у Шапину	Општина Мало Црниће, ЈП „Дирекција за изградњу општине Мало Црниће“	Према постојећој пројектној документацији – започети реализацију у периоду до 2
7.	Повећање броја становника обухваћених системом сакупљања отпада	Општина Мало Црниће и "Тројон и Фишер-Еко" д.о.о.	2 године
8.	Усаглашавање локалних прописа о управљању чврстим отпадом са новом законодавном регулативом	Општина Мало Црниће	1 година
9.	Увођење локалних еколошких такси, у циљу обезбеђивања финансирања пројеката дефинисаних Локалним планом	Општина Мало Црниће	1 година
9.	Учешће у изради Регионалног плана управљања отпадом са другим општинама, и усвајање плана	Општина Мало Црниће	1 година
10.	Унапређење система управљања посебним токовима отпада (отпадне гуме, отпадна уља...)	Општина Мало Црниће и "Тројон и Фишер-Еко" д.о.о.	У складу за обавезама из закона

Напомена:

Разматрање предметног Плана управљања отпадом према члану 14. Закона о управљању отпадом, врши се након 5 година и по потреби ревидира и доноси за наредних 10 година.

12. Финансијски план

За реализацију наведених активности из Акционог плана потребно је ангажовање шире друштвене заједнице.

Процена трошкова није дефинисана, обавезе финансирања дефинисане су законом, а извори могу бити еколошки фондови републике и локалне самоуправе, донације и други законом дозвољени извори.

13. Преглед послова из Плана управљања отпадом за подручје општине Мало Црниће у односу на постојеће стање управљања отпадом

План управљања отпадом према Закону о управљању отпадом доноси се за период од 10 година, а поново се разматра сваких 5 година.

Садржај Плана дефинисан је чланом 14. наведеног Закона у 20 тачака које су обрађене у предходним поглављима и таксативно их наводимо, са напоменама шта је од тога раније реализовано, шта је у поступку реализације и шта је потребно учинити и у ком року да би се исти у потпуности реализовао.

1. Очекиване врсте отпада

Очекиване врсте отпада за подручје Општине Мало Црниће биће прецизно дефинисане Пројектом санације и рекултивације депоније у Салаковцу.

Подаци у Локалном плану су добијени од стране корисника депоније – предузећа "Тројон и Фишер-Еко" д.о.о.

2. Очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће бити искоришћени или одложени у оквиру територије обухваћене Планом

Очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће бити искоришћен или одложен на подручју општине Мало Црниће биће прецизно дефинисане Пројектом санације и рекултивације постојеће депоније. Подаци у Плану добијени су од стране корисника депоније – предузећа "Тројон и Фишер-Еко" д.о.о.

3. Очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се отпремити у друге јединице локалне самоуправе

Одношење комуналног отпада са територије општине Мало Црниће, на основу потписаног Споразума о формирању региона управљања отпадом, вршиће се на територији општине Петровац на Млави. Остале врсте отпада ће се отпремати у складу са законом и подзаконским актима.

4. Циљеви које треба остварити у погледу поновне употребе и рециклаже отпада у области која је обухваћена планом

Процес рециклаже и поновно коришћење знатно смањује употребу природних ресурса и енергије у функцији одрживог развоја.

5. Програм сакупљања отпада из домаћинства

На подручју општине Мало Црниће организовано сакупљање отпада врши се према Програму "Тројон и Фишер-Еко" д.о.о. за сва насељена места општине, према месечном и недељном плану сакупљања. Програмом су обухваћени и привредни субјекти.

6. Програм сакупљања опасног отпада из домаћинства

Програм за сакупљање опасног отпада из домаћинства не постоји, али ће бити дефинисан и реализован кроз реализацију рециклажних дворишта и зелених острва. Рокови изградње дефинисани су акционом плану.

7. Програм сакупљања комерцијалног отпада

Програм за сакупљање комерцијалног отпада не постоји, али ће бити дефинисан и реализован кроз реализацију рециклажних дворишта и зелених острва. Рокови изградње дефинисани су акционом плану.

8. Програм управљања индустријским отпадом

Програм управљања индустријским отпадом обухватиће све сегменте управљања отпадом, кроз планове за управљање отпадом произвођача индустријског отпада.

9. Предлог за поновну употребу и рециклажу компонената комуналног отпада

Предлог за поновну употребу и рециклажу компонената комуналног отпада дефинисаће се по изградњи и пуштању у функцију рециклажних дворишта и зелених острва на подручју целе општине, а до тада ће се вршити спорадично и парцијално као до сада.

10. Програм смањења количина биоразградивог и амбалажног отпада у комуналном отпаду

Програм смањења количина биоразградивог и амбалажног отпада у комуналном отпаду може се дефинисати по изградњи и пуштању у функцију рециклажних дворишта и зелених острва на подручју целе општине, а до тада ће се вршити као до сада, од стране предузећа "Тројон и Фишер".

11. Програм развијања јавне свести о управљању отпадом.

Програм развијања јавне свести о управљању отпадом предвиђен је овим Планом.

12. Локација постројења за сакупљање отпада, третмани одлагање отпада укључујући податке о техничко урбанистичким условима

У општини Мало Црниће одлагање комуналног отпада се врши на неуређеној депонији која се налази у КО Салаковац. Да би се депонија могла користити привремено, у временском периоду од 3 до 5 година, а до изградње регионалне санитарне депоније потребно је одмах приступити изради Пројекта санације и рекултивације, а затим и прибављању других одобрења на основу важећих прописа. Иста функционише на основу скупштинске одлуке којом је одређена локација за привремену депонију.

13. Мере за спречавање кретање отпада који није обухваћен планом и мере за поступање са отпадом који настаје у ванредним ситуацијама

Мере за спречавање кретање отпада који није обухваћен планом и мере за поступање са отпадом који настаје у ванредним ситуацијама, обухваћене су појединачним плановима свих одговорних субјеката обухваћених прописима са ослонцем на мрежу субјеката за сакупљање, третман, поновну употребу и депоновање посебних токова отпада.

14. Мере санације неуређених депонија

За подручје општине сачињен је попис неуређених и дивљих депонија и има их око 23. Свако насељено место Општине Мало Црниће поседује депонију. Оне углавном не одговарају прописима и воде се као неуређене. Повећањем броја корисника који ће бити обухваћени организованим изношењем смећа по насељеним местима, ове депоније ће бити саниране и затворене.

За све неуређене депоније израдиће се пројектна документација у складу са прописима и у законском року.

15. Надзор и праћење планираних активности и мера

Надзор и праћење планираних активности и мера врши надлежна инспекција министарства и локалне самоуправе.

16. Процена трошкова и извори финансирања за планиране активности

Процена трошкова није дефинисана, обавезе финансирања дефинисане су законом, а извори могу бити еколошки фондови републике и локалне самоуправе, донације и други законски дозвољени извори.

17. Могућности сарадње између две или више јединица локалне самоуправе

Сарадња је успостављена са градом Пожаревцом, општинама: Петровац на Млави, Жабари, Кучево, Жагубица и Голубац. Потписан је Споразум о формирању региона за управљање отпадом.

18. Рокови за извршење планираних мера активности

Рокови за извршење планираних мера активности дефинисани су законом и акционим плановима у предметном плану.

19. Други подаци, циљеви и мере од значаја за ефикасно управљање

Други подаци, циљеви и мере од значаја за ефикасно управљање отпадом поменути су у плану.

14. Закључак

Локални план управљања отпадом Општине Мало Црниће је сегмент опште политике управљања отпадом на државном нивоу, а обавеза израде истог проистиче из Закона о управљању отпадом.

Циљ Локалног плана управљања отпадом је смањење отпада и контрола утицаја отпада на животну средину.

Општина Мало Црниће ће активно радити на спровођењу Плана.

Услови за његово спровођење су:

1. Обезбеђење услова за одвојено сакупљање отпада:

- извршити избор локације за рециклажно двориште (јавна површина или грађевина), као и за зелена острва

- опремити и функционално оспособити за употребу рециклажно двориште и зелена острва

2. Санирање и рекултивација дивљих депонија на подручју општине према прописима предвиђеној документацији.

3. Обезбеђење континуиране едукације јавности, стручњака и одговорних из локалне самоуправе како би се што више постигло у подизању нивоа рада и свести у управљању отпадом

4. Спровођење тачке 1. и 2. вршити у складу са роковима из Закона о управљању отпадом и акционим планом који је део Локалног плана управљања отпадом Општине Мало Црниће и у ком су наведени носиоци активности.

5. Остали субјекти са подручја општине Мало Црниће, који на било који начин имају обавезе из Закона о управљању отпадом и подзаконским актима произишких из истог су у обавези да их се придржавају.

У Малом Црнићу, октобар 2010. године